

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja ta tiska Casopisa podjetje Slovenski poročevalec. — Direktor: Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-526. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-526. — Oglasi: Odborček Ljubljana, Tišova cesta 7, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-443, za zunanje 21-832. — Poštni predal št. 29. — Zira računa pri Komunalni banki Ljubljana št. 60 KB-3-Z-367. — Mesečna naročnina 230 din.

RAZPRAVA O PETLETNEM GOSPODARSKEM NAČRTU LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Uresničitev bo odvisna od prizadevanj

V gospodarskem odboru republiškega zbora ljudske skupščine so razpravljali poslanci o posameznih poglavjih družbenega načrta petletnega perspektivnega gospodarskega razvoja — Pričakujemo velike uspehe v gospodarstvu, ki pa jih bomo dosegli le ob prizadevanju vseh gospodarskih dejavnosti

Ljubljana, 7. jan. Na včerajšnji popoldanski in današnji dopoldanski seji gospodarskega odbora republiškega zbora ljudske skupščine LRS so nadaljevali razpravo o družbenem načrtu gospodarskega razvoja ljudske republike Slovenije v obdobju 1957-1961. V tej razpravi so obravnavali posamezna poglavja, v katerih so zajete poglobljene smernice razvoja posameznih gospodarskih panog.

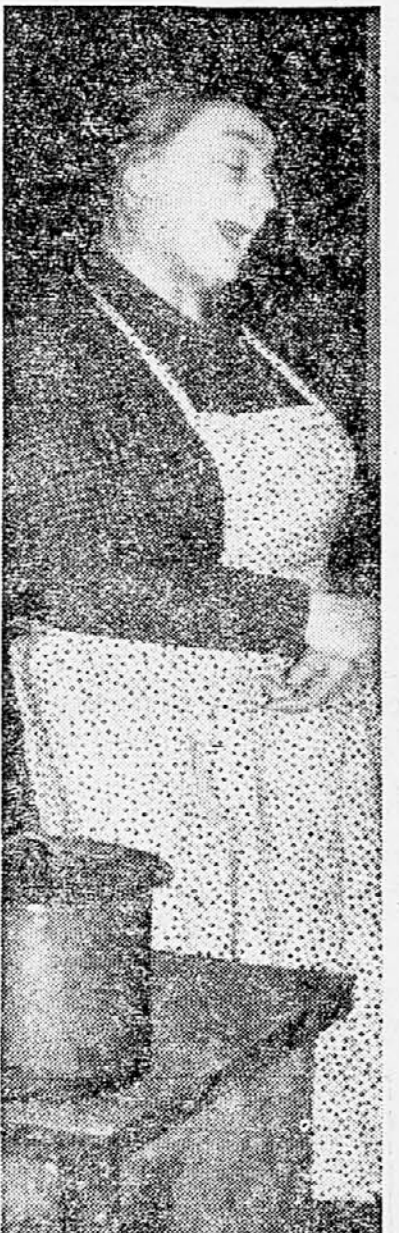
Pri obravnavanju predlaganih smernic za razvoj industrije v omenjenem obdobju se je oglašalo več poslancev tudi z različnimi vprašanji. Poslanec dr. Marjan Dermastia je med drugim želel dobiti konkretnije pojasnilo glede sredstev iz povečanih dohodkov prebivalstva v zvezi s prehajanjem na ekonomske cene uslug. Na to vprašanje je odgovoril pooblaščenec izvršnega sveta inž. Kotalnik, da bomo morali prej ali slej preiti na ekonomske cene uslug, pri čemer je poudaril, da so sedanje cene uslug občutno manjše kot stroški vzdrževanja določenih komunalnih in ostalih naprav. Omenil je, da bi morali n. pr. povečati cene za gledališke in filmske predstave in podobno. Razen tega pa je pripomnil, da bi morali tam, kjer so stanovanjske skupnosti, pritegniti tudi del sredstev prebivalcev za opravljanje določenih komunalnih dejavnosti, kot n. pr. za pralnice, šivalnice in podobno. To so sicer manjše investicije, vendar pa lahko v mnogih primerih prispevajo k boljšemu življenjskemu standardu ljudi.

Na to pojasnilo so poslanci izrekli nekaj ugovorov, da ljudski odbori niso zainteresirani na povečanju cen uslug, ker ne bi imeli od tega posebne koristi in tudi ne prizadeje komunalne ustanove oziroma podjetja, hkrati pa bi bilo poveča-

Med razpravo v gospodarskem odboru republiškega zbora

Mestni vodovod v Ljubljani tako rekoč nobene koristi, ker so bili novi dohodki blokirani. Zanimivo razpravo o izvozu tekstila je začel poslanec Miran Košmelj, ko je dejal, da se mu

LJUBLJANA, 7. januarja. — Nocoj je v Eksperimentalnem gledališču v Križankah nastopila Elvira Kraljeva, igralka Drame SNG, v monodrami Freda Dengerja »Minuto pred dvanajsto« in s tem izvedla prvo monodramo na našem odru. Predstavo je režijsko in scenško pripravil Mile Korun.

Razgovori v Tunisu

Danes so se začeli uvodni razgovori med Francijo in Tunizijo o zvezi med obema državama, kakor jih je predlagal Burgiba

PARIZ, 7. jan. (Tanjug). V Tunisu so se danes začeli uvodni razgovori med francosko in tunizijsko delegacijo za sklenitev sporazuma o zvezi med državama, ki ga je bil prejšnji mesec predlagal predsednik Burgiba. V uradnih francoskih krogih izjavljajo, da je tunizijski predlog vzbu- dil veliko pozornost vlade. V uvodnih razgovorih se bodo

Pozornost reviziji volilnih imenikov

Republiška volilna komisija je na svoji prvi seji, ki je bila 3. januarja imenovala okrajne volilne komisije za izvedbo volitev v Ljudsko skupščino LR Slovenije.

Včeraj je že bila pri Republiški volilni komisiji prva konferenca s predstavniki okrajnih volilnih komisij, na kateri je bilo obravnavano vprašanje organizacije in priprave za izvedbo volitev poslancev v Zvezno in Republiško ljudsko skupščino. Podrobneje so bile obravnavane zlasti tehnične naloge glede izvedbe zborov volivcev ter kandidacijskih konferenc, kolikor te naloge zadevajo volilne komisije. Na konferenci je bilo med drugim ugotovljeno, da delo pri reviziji splošnih volilnih imenikov, ki bodo podlaga za izvedbo zveznih in republiških volitev, še ni povsod zastavljeno dovolj resno, ter je treba okrajne komisije za revizijo volilnih imenikov na to ugotovitev še posebej opozoriti.

Sporočilo zvezne volilne komisije

Beograd, 7. jan. (Tanjug). — Zvezna volilna komisija ima svoj sedež v poslopiju zvezne ljudske skupščine, Bulevar revolucije št. 13, telef. 25-954.

zdi letošnji zmanjšani izvoz tekstila, ki je za štiri petine manjši od lanskega, gospodarsko izredno škodljiv. To je utemeljeval s tem, da je lani pridobila tekstilna industrija na svetovnem trgu velik ugled, zlasti na evropskem trgu, ki pričakuje tudi letos skoraj enak izvoz tekstila iz Jugoslavije. To, da se je zmanjšal izvoz od 50 milijonov m² v lanskem letu na 10 milijonov m² v letošnjem letu, bo nedvomno hudo prizadelo doseženi ugled solidnega poslovanja, ker s tem vzbu- jamo vtis nezanesljivosti.

Ko je na zastavitveno vprašanje odgovorjal inž. Kotalnik,

Diplomatska kronika

Beograd. — Predsednik republike Josip Broz - Tito je sprejel izrednega in pooblaščenega veleposlanika Sovjetske zveze v Jugoslaviji Ivana Konstantinoviča Zamčevskega.

London, 7. jan. (Tanjug). — Jugoslovanski veleposlanik v Londonu Ivo Vejvoda je danes obiskal ministra za zunanje zadeve Velike Britanije Selwyna Lloyda. Zveščal se je, da sta govorila o mednarodnih problemih in o odnosih med Veliko Britanijo in Jugoslavijo.

Zastoj tržaškega tranzita

(Od našega posebnega dopisnika)

Trst, 7. januarja. (Po telef.) Iz podatkov o lanskeoletnem pristaniškem prometu je razvidno, da je Trst dosegel 5,1 milijona ton prometa, kar je v tržaški zgodovini do sedaj najvišja številka. Toda Tržičani niso nad njo preveč navdušeni, ker znaša napredek v primeri s letom 1956 samo 4%. Druga italijanska pristanišča so namreč tako - le napredovala: Genova 18,1, Benetke 21,1, Livorno 19,3, La Spezia 13,5, Caveri pa kar 19,5%. Samo Neapelj in Bari sta nazadovala.

Zaradi tega je štiri odstotno povečanje prometa v Trstu na splošno ocenjeno kot stagnacija

je poudaril, da so bile lanske pomladanske zaloge tisti pomembni činitelj, ki je omogočil, da smo obdržali stabilnost na jugoslovanskem tržišču. Upoštevajoč to dejstvo, smo letos tudi naš izvoz tekstila zmanjšali z namenom, da pripravi tekstilna industrija ustrezne zaloge blaga in s tem omogočimo še nadalje utrjevanje tržišča. Vendar pa je pristavil, da soglasja z izjavo poslanca Košmelja, češ da ne smemo delati premočnih ekonomskih sprememb v našem poslovanju s tujino.

V nadaljnji razpravi je bilo postavljeno še vprašanje glede nadaljnjega graditve Kidričevega in graditve sladkorne tovarne pri Ormožu. Razen tega pa je poslanec inž. Karmelo Budih- na še predlagal, da bi v predlogu tega načrta močneje poudarili potrebo po geoloških raziskavah. Odgovor pooblaščenca izvršnega sveta je zadovoljil oba vprašujoča poslancata s tem, ko je dejal, da so že v zveznem perspektivnem načrtu predvideli dokončno graditve kombinata aluminija v Kidričevem do leta 1961, ko bo tudi na razpolago več potrebne električne energije, glede sklad-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Trst, 7. januarja. (Po telef.) Iz podatkov o lanskeoletnem pristaniškem prometu je razvidno, da je Trst dosegel 5,1 milijona ton prometa, kar je v tržaški zgodovini do sedaj najvišja številka. Toda Tržičani niso nad njo preveč navdušeni, ker znaša napredek v primeri s letom 1956 samo 4%. Druga italijanska pristanišča so namreč tako - le napredovala: Genova 18,1, Benetke 21,1, Livorno 19,3, La Spezia 13,5, Caveri pa kar 19,5%. Samo Neapelj in Bari sta nazadovala.

in tržaški špediterji so ponovili zahteve za izboljšanje pomorskih prog. Tisk pa zahteva, da se za zaledne države določijo primerne železniške tarife, zlasti pa za Avstrijo, ker so bile pred kratkim zvišane in sklenitev sporazumov z Madžarsko, Češkoslovaško in Jugoslavijo; dalje da se znižajo pristaniške tarife in modernizirajo naprave. Vsekakor pa je od vsega tega najvažnejša uresničitev

Sestanek voditeljev evropskih socialističnih strank

Pariz, 7. jan. (Tanjug) Jutri se bodo zbrali v Parizu na konferenci komisije za razorožitev socialistične internacionale najvidnejši predstavniki socialno demokratičnih strank Zahodne Evrope. Poleg vodje francoskih socialistov Guya Molleta bodo na konferenci sodelovali vodja britanskih laburistov Hugh Gaitskell, vodja zahodnonemških so-

Stanje 7. januarja: Frontalne motnje so davi preše Slovenijo. Področje nizkega zračnega pritiska se iznad srednje Evrope pomika proti vzhodu. V višinah prihajo nad evropsko celino zelo močni zahodni vetrovi.

Dr. Petru Groza umrl

V Bukarešti so izdali uradno sporočilo o smrti predsednika prezidija velike ljudske skupščine Romunije Petru Groze, ki bo pokopan z največjimi državnimi častmi

BUKAREŠTA, 7. jan. (Tanjug). Predsednik prezidija velike ljudske skupščine Romunije in bivši večletni predsednik romunske vlade dr. Petru Groza je po daljši bolezni davi umrl. Oktobra lani je bil dr. Groza operiran zaradi težje črevesne bolezni. Kasneje so nastopile komplikacije. Prezidij romunske skupščine, CK romunske delavske stranke in ministrski svet so danes objavili uradno sporočilo o smrti predsednika Groze, ki bo pokopan z največjimi državnimi častmi.

Ob smrti predsednika prezidija velike narodne skupščine Petru Groza so v Romuniji proglasili štiri dnevno nacionalno žalost. Pokojnega predsednika bodo pokopali v petek, dne 10. januarja v Bukarešti na vojaškem pokopališču.

Danes so imeli komemorativno skupno zasedanje prezidija velike narodne skupščine, politbiroja CK romunske partije in ministrskega sveta Romunije. Na tej seji so določili državni odbor za pogreb, ki ga vodi predsednik vlade Kivu Stoilka.

Umrlga predsednika Petru Groza bodo položili na mrtvaški oder v palači republike. Doven diplomatskega zbora v Bukarešti jugoslovanski ambasador Nikola Vujanović je danes zvečer izrazil državnemu odboru za pogreb žalost ob smrti predsednika Petru Groze in se vpisal v knjigo žalosti. Sožalje so izjavili tudi ostali šefi diplomatskih misij v Bukarešti. Ambasador Vujanović je izrazil sožalje tudi družini pokojnega predsednika in prezidiju velike narodne skupščine.

Imela večje posestvo. Svoja mlada leta je preživel v rojstnem kraju, potem pa je odšel študirat na univerze v Bukarešto, Berlin in Leipzig. Leta 1918 je doktoriral in postal advokat. Ze med študijem na univerzi je postal član študentskega društva »Petru Maiorescu« ter se je začel boriti za osvoboditev Transilvanije. Kot advokat v mestu Deva je postal voditelj naprednih sil ter se je do 1918. leta boril za združitve vseh Romunov. Od tedaj dalje je dr. Groza vodil razne ustanove nacionalnega in socialno-političnega

Imela večje posestvo. Svoja mlada leta je preživel v rojstnem kraju, potem pa je odšel študirat na univerze v Bukarešto, Berlin in Leipzig. Leta 1918 je doktoriral in postal advokat. Ze med študijem na univerzi je postal član študentskega društva »Petru Maiorescu« ter se je začel boriti za osvoboditev Transilvanije. Kot advokat v mestu Deva je postal voditelj naprednih sil ter se je do 1918. leta boril za združitve vseh Romunov. Od tedaj dalje je dr. Groza vodil razne ustanove nacionalnega in socialno-političnega

Sožalna brzojavka predsednika Tita

Beograd, 7. jan. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito je izrazil ob smrti predsednika prezidija velike narodne skupščine romunske republike dr. Petru Groze sožalje prezidiju romunske velike narodne skupščine in predsedniku ministrskega sveta Kivu Stoilki.

Brzojavka prezidiju velike narodne skupščine Romunije je naslednja: »V imenu jugoslovanskih narodov in v svojem imenu izrazim globoko sožalje romunskemu narodu in prezidiju velike narodne skupščine romunske republike ob težki izgubi, ki jo je povzročila smrt tovariša predsednika Petru Groze, velikega državnika in zaslužnega sina romunskega naroda. V brzojavki predsedniku ministrskega sveta romunske republike Kivu Stoilki sporoča predsednik Tito: »Globoko nas je ganila vest o smrti predsednika prezidija velike narodne skupščine romun-

ga značaja, vedno v borbi za pravice zatiranega naroda. Prvič je bil izvoljen za poslanca v parlamentu leta 1919. Narodni poslanec je bil do leta 1927. Po letu 1920 je bil minister za nacionalne manjšine v Transilvaniji, minister za promet v vladi Averescu od leta 1920 do 1921 zatem tudi minister za grad- be. Leta 1927 se je umaknil iz političnega in gospodarskega življenja Romunije in se je vrnil v javno življenje šele po kapitulaciji Romunije leta 1944 kot vodja transilvanske Zemljoradniške stranke (Front plugarilor).

Po dolgih letih političnega preganjanja s strani fašistične klike je dr. Groza po osvoboditvi kot predsednik dveh vlad, ki so se izmenjale po 23. avgustu 1944. leta, postal v novih pogojih dosleden bорец za boljše življenje delovnega ljudstva. Šestega marca 1945 je dr. Petru Groza organiziral svojo vlado. Na tem položaju je ostal tudi po odstopu kralja Mihajla 1948. leta. Junija 1952 leta pa je na njegovo mesto prišel generalni sekretar KP Romunije Georgij Dej. Tedaj pa je bil dr. Groza imenovan za predsednika prezidija.

Sporočilo romunske ambasade v Beogradu

Beograd, 7. jan. (Tanjug) Romunsko veleposlanstvo v Beogradu je objavilo nocoj naslednje sporočilo za tisk:

»Veleposlanstvo romunske ljudske republike v veliki žalosti sporoča, da je 7. januarja 1958 umrl tovariš dr. Petru Groza, predsednik prezidija velike narodne skupščine romunske ljudske republike.« V sporočilu je objavljeno, da bo romunsko veleposlanstvo sprejemalo izraze sožalja v poslopiju veleposlanstva v Ulici kneza Miloša 70 v sredo 8. in v četrtek, 9. januarja 1958. od 10. do 13. in od 17. do 19. ure.

Sožalje Koče Popovića

Beograd, 7. jan. (Tanjug). — Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je poslal ministru za zunanje zadeve Romunske ljudske republike Jonu Maurerju naslednjo sožalno brzojavko: »Ob smrti predsednika prezidija velike narodne skupščine Romunske ljudske republike Petru Groze vas prosim, tovariš minister, da sprejmete izraze mojega najiskrenejšega sožalja.«

Vsklajevanje gospodarskega razvoja

Smotrnejše investirati

v ospredju zanimanja ljudskih poslancev odbora za gospodarstvo zbora proizvajalcev LRS

Skladnost investicijske in proizvodne politike bo omogočila izpolnitev nalog v gospodarskih planih

LJUBLJANA, 7. jan. V nadaljevanju razprave o predlogu družbenega načrta gospodarskega razvoja LK Slovenije v razdobju od 1957-1961 leta je odbor za gospodarstvo republiškega zbora proizvajalcev danes zaključil razpravo o načelih in posameznih poglavjih. Predlog družbenega plana v načelu in po poglavjih je bil soglasno sprejet. V današnji razpravi so sodelovali član republiškega izvršnega sveta tov. Jože Ingolič in ljudski poslanci Joško Strukelj, inž. Pipan, Stefan Pavšič, inž. Koželj, Jože Smid, Dimnik, Zvone Labura, inž. Vilma Pirkovič in Julka Padežnik.

Značilna za današnje zasedanje odbora za gospodarstvo so bila številna vprašanja ljudskih poslancev v zvezi s perspektivnim razvojem posameznih panog gospodarstva in nekatere pripombe k razvoju le-teh.

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Ljudski poslanec inž. Pipan je izrazil pomislek, da predvideno naraščanje proizvodnje električne energije, spriču hitrejšega naraščanja industrijske proizvodnje in hitro večanje se porabe električne energije v gospodinjstvu, ki se povečuje za okoli 20 in več odstotkov vsako leto, ne bo zadostalo potrebam gospodarstva. V zvezi s tem je vprašal, kako bo izravnal morebitni primanjkljaj električne energije, ker se pričakuje, da bo prišlo tudi do večjega odvajanja elektroenergije za potrebe LRH.

Predstavnik Zavoda za gospodarsko planiranje LRS je pojasnil, da perspektivni načrt računa, da se bodo povečale elektroenergetske zmogljivosti s tem, da bodo v obratovanju do konca leta 1961 po trije agregati v elektrarnah Vuhred, Ožbolt, Soštanj in Mariborski otok. Razen tega bo pripomoček k razbremenitvi tudi daljnovidni iz BiH v LRH, ki je že lani prenašal značne dnevne količine energije, letos pa naj bi prenesel še okoli milijon kilovatskih ur dnevno za potrebe LRH. Povečanje prenosa električne energije v LRH iz Slovenije pa se nanaša na prenos ob sezonskih presežkih v proizvodnji električne energije.

Na vprašanje ljudskega poslanca Pavšiča, ali plan računa tudi s povečanjem porabe elektroenergije za široko potrošnjo, je bilo rečeno, da se računa z okoli 20% večjo široko potrošnjo električne energije letno. Široka potrošnja električne energije naj bi bila leta 1961 za okoli 100% večja kot leta 1956.

Na vprašanje ljudskega poslanca inž. Koželja, če je vrčnana tudi poraba električne

lesom in cen lesa ter rotopirija, o čemer je govorilo več poslancev.

V zvezi z lesnim trgov in cenami lesa je bilo pojasnjeno, da je bila imenovana posebna komisija gospodarskega odbora republiškega zbora, ki naj bi proučila to vprašanje. Smatra se, da je eden osnovnih razlogov neurejenega trga z lesom maksimalna cena rezanega lesa. Cena rezanega in jelovega lesa znatno zaostaja za rezanim lesom drugih vrst lesa, kot n. pr. jelše, lipe in podobno. Ugotovitve komisije bo proučil izvršni svet, v čigar pristojnost spada določanje cen rezanega lesa.

Glede na to, da se s problematiko rotopirija in lesa ukvarjajo tudi združena, je bil ljudski poslanec Labura mnenja, da bi bilo koristno, če bi skupščina obravnavala delo združenj. Posamezni ljudski poslanci pa so opozorili, da se priporočila in misli najvišjih forumov prepošči izvajajo.

Ljudski poslanec inž. Koželj se je v zvezi z dejstvom, da umetne mase vse bolj izpodrivajo les, kovine in podobno, vprašal, če se glede tega kaj pripravlja. Predstavnik Zavoda za gospodarsko planiranje je odgovoril, da se dela na tozadevnih programih, medtem ko se nekatere zmogljivosti za vrste proizvodnje že usposablja.

Enkratni dodatek užitivcem invalidskih pokojnin

Beograd, 7. jan. (Tanjug). — Zvezni izvršni svet je že izdal odločbo o izplačilu enkratnega dodatka užitivcem invalidskih pokojnin in invalidnim. Po tej odločbi bo izplačan užitivcem invalidskih pokojnin in invalidnim, ki jim je pravica do teh prejemkov priznana ali pa priznana za mesec december leta 1957, izplačan enkratni dodatek v višini 50-odstotnega mesečnega zneska zakonite pokojnine ali invalidnine, ki jim pripada za mesec januar 1958.

Nad milijardo dobička na kmetijskih posestvih

Zagreb, 7. jan. (Tanjug) Lani so kmetijska posestva v Hrvatski dosegla nad milijardo dinarske dobička. Po izjavah

predsednika Združenja kmetijskih posestev Hrvatske inž. Josipa Zmajčiča je to dosejel najboljši poslovni uspeh kmetijskih posestev. Relativno visoki dobiček ni samo posledica dobre letine, temveč predvsem sodobne organizacije obdelave, večjega uporabljanja strojev in kmetijskih sredstev, kakor tudi ukrepov v prejšnjih letih.

Kmetijska posestva Belje, Vukovar, Osijek, Djakovo in druga so sodelovala v boljših pripravah kakor lani pri tekmovalnosti za visoko proizvodnjo pšenice, koruze, sladkorne pese in drugih kultur. Na posestvih bodo letos pitali 17.000 glav goveda, medtem ko so jih prejšnja leta pitali le 3 do 4000, nadalje dvakrat več belih prašičev. Povprečno proizvodnjo mleka pa bodo povečali na 2900 litrov pri kravah, za okoli 300 l več kakor lani. Na kmetijskem posestvu v Osijeku so že sedaj dosegli povprečno mlečnost 3900 litrov.

Jugoslovanski glasbeniki na Kitajskem

Peking, 7. jan. (Tanjug). — Skupina jugoslovanskih glasbenih umetnikov, v kateri so pianist Marjan Lipovšek, violonist Karlo Ruppel in klarinetist Bruno Brun, je prispela v Pekin. Jugoslovanski umetniki bodo gostovali na Kitajskem na podlagi sporazuma o kulturnem sodelovanju med Jugoslavijo in Kitajsko.

Razstava sodobnega francoskega slikarstva v Beogradu

Jean Cassou

Beograd, 7. jan. Tu je bila nocoj odprta razstava »Sodobno francosko slikarstvo«. Za to priložnost je pred nekaj dnevi dopotoval v Beograd gospod Jean Cassou, upravnik Narodnega muzeja moderne umetnosti v Parizu in znani francoski književnik ter kulturni delavec.

Razstavo je odprl predsednik komisije za kulturne zveze z inozemstvom Marko Ristič ob udeležbi francoskega veleposlanika v Beogradu g. Vincenta Broustra in g. Cassouja. Otvoritvi razstave je prisostvovalo mnogo predstavnikov kulturnega in javnega življenja, med njimi podpredsednika zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanovič in Rodoljub Colaković, predsednik Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović in drugi.

Razstavo tvori 61 platen, izbranih tako, da predstavljajo pregled stremeljnij in stvaritev v francoski likovni umetnosti na

(Nadaljevanje s 1. strani) korne tovarne pa se ni povsem odločeno, če se bo gradila. Glede geoloških raziskav pa so se vsi ujemali, da se v perspektivnem načrtu postavijo na vidnejše mesto.

Glede razvoja kmetijstva v naslednjih letih so skoraj vsi poslanci v tem odboru izjavili, da se jim zde pričakovanja po tem predlogu nekoliko preoptimišča. Zlasti so se jim zdale nestvarne zamisli glede proizvodnje pšenice in pa povečanja proizvodnje najpomembnejših živalskih proizvodov.

Po obširni razpravi o razvoju gospodarstva so sprejeli dopolnilni predlog k predloženemu družbenemu načrtu in sicer o melioraciji Krasa. To je predlagal poslanec inž. Budihna, ki je dejal, da so v vprašanje že doslej urejali, vendar ne v njegovih celoti. Zato je potreben nek generalni načrt melioracije Krasa, s čimer so se strinjali tudi ostali.

Pri razpravi o razvoju gradbeništvaja je poslanec dr. Dermastia dejal, da bi morali urediti problem odnosov med tistimi

KMETIJSTVO IN PRIDELKI

V razpravi o razvoju kmetijstva je sodelovala ljudska poslanka inž. Vilma Pirkovič, ki se je zanimala za ureditev in usposobitev mreže za odkup kmetijskih pridelkov, njihovo predelavo in izvoz, za prodajo presežkov in strokovne kmetijske kadre.

Tov. Ingolič je v zvezi s tem med drugim odgovoril, da smo imeli letos okoli 30.000 ton več krompirja kot običajno, in ni smo bili pripravljeni na tako veliko povečanje proizvodnje. Vprašanje krompirja bo deloma rešeno s pitanjem živine in prašičev, pri čemer se dosega znatno boljše ceno za krompir kot sicer. To se že močno pozna, saj prihaja n. pr. z Gorenjske na trg okoli 500 prašičev tedensko.

RAZPRAVA O TURIZMU NA SEJI OLO V KRANJU

Štiri milijone lastnih sredstev

ima vsako leto Turistično društvo v Trzinu — Zaostriti odgovornost gostinskih uslužbencev

Kranj, 7. jan. V novih sejnih prostorih se je danes sestel prvi v novem letu okrajni ljudski odbor Kranja. Glavna tema seje je bila razprava o turizmu in sprejetje načel ter smernic za prihodnji razvoj te gospodarske panoge na Gorenjskem.

Na seji je najprej spregovoril podpredsednik okrajnega ljudskega odbora in predsednik Gorenjske Turistične podzveze Dušan Horjak. Razen načelnih priporočil o turizmu je podal s primerjavo med našim in tujim turizmom nazoren dokaz za to, kako malo smo doslej cenili in izkoriščali turizem kot gospodarsko panogo (ki ima lahko zelo velik pomen zlasti v zunanjetrgovinski plačilni bilanci).

Ocenil je tudi delo vseh 24 turističnih društev na Gorenjskem in pohvalil turistično društvo v Trzinu, ki ustvari letno več ko 4 milijone lastnih sredstev in ki se razen z zgolj turističnopropagandno in opeševalno dejavnostjo ukvarja tudi s prirejanjem koncertov, organizacijo tekem in razstav, z izdajanjem krajevnega časopisa, ima svoje turistično posredovalno in informativno pisarno itd.

V kasnejši razpravi je sodelovalo mnogo odbornikov, pa tudi

gostov, ki jih je na to sejo povabil OLO. Tako so kot gostje govorili predstavniki gostinske ter turistične zbornice, turističnih društev, občin itd.

Med problemi, ki so jih diskutirali večkrat omenjali, so kadri v gostinstvu na Gorenjskem, cestno omrežje in promet, socialno zdravstveni turizem in uspešno investiranje v turizmu.

Predsednik OLO Miran Košanec je poudaril, da morajo odsej tudi na Gorenjskem gledati turizem kot eno izmed najpomembnejših gospodarskih panog; odstraniti bo treba vse subjektivne težave, predvsem pa prenehati misliti, da je razvoj turizma odvisen le od povečanja investicij in povečanja subvencij turističnim organizacijam.

Predvsem je treba doseči popolno izkoriščanje sedanjih zmogljivosti (ki so bile na Gorenjskem žal izkoriščane le 20-odstotno). Poudaril je tudi, da moramo problem razvitih in nezarejenih turističnih krajev na Gorenjskem urejati s štirih vidikov. Najprej moramo omogočiti popolno izkoriščanje že razvitih turističnih krajev. Seveda pa si moramo obenem prizadevati tudi za poživitev turizma v vseh krajih Gorenjske.

NAD 115.000 MLADINCEV V ZKJ

Po zadnjih podatkih CK Ljudske mladine je v Zvezi komunistov 115.750 članov do 25. leta starosti. Izmed teh dela nad 90.000 mladih ljudi aktivno v organizaciji Ljudske mladine, drugi pa v drugih političnih in družbenih organizacijah.

Med skupnim številom članov Zveze komunistov — 730 tisoč je skoraj vsak šesti mladinec. Tolikšno število mladih ljudi v Zvezi komunistov je posledica vse večjega sodelovanja mladine v družbenem in političnem življenju države in delovanja Ljudske mladine kot politične in vzgojne organizacije, ki šteje danes nad 1.100.000 članov.

V zadnjih letih, zlasti pa po VI. plenumu CK Zveze komunistov, ki je zasedel meseca

Beograd, 7. jan. (Tanjug) Usmerjanje investicijske politike in razširjenje surovinske podlage v industriji sta bila glavni predmet razpravljanja na seji upravnega odbora Zvezne industrijske zbornice, ki se je davi sestel v Beogradu pod predsedstvom Todorja Vujašino viča. Sestanku je prisostvoval tudi sekretar za industrijo pri zveznem izvršnem svetu Marjan Cvetković.

Ta vprašanja, kakor tudi usmerjanje proizvodnje industrijskih gospodarskih organizacij zaradi postopnega likvidiranja primanjkljaja v jugoslovanski plačilni bilanci; so člani upravnega odbora poudarili kot prvenstveno nalogo industrije v zvezi z izvajanjem letošnjega družbenega plana in perspektivnega plana gospodarskega razvoja države. O nalogah Zvezne industrijske zbornice je govoril sekretar zbornice inž. Vladimir Vujić, ki je med drugim dejal, da je v prihodnji dobi glavno vprašanje, kako naj se nadalje usmerja investicijska in proizvodna politika. Samo s skladnim delovanjem obeh teh činiatelj se morejo izpolniti naloge, ki so bile postavljene z gospodarskimi plani. Lani se je pojavilo tako imenovano »divje« investiranje v posameznih okra-

vsem zato, da bi se na eni strani preprečila nepotrebna »podvojitve« zmogljivosti, na drugi strani pa uveljavilo načelo, naj se nove tovarne grade predvsem tam, kjer je dovolj surovin. Zato je tudi razumljiva soglasnost upravnega odbora pri sprejemu predloga, naj se pri Zvezni industrijski zbornici ustanovi strokovno zastopstvo, ki bi izrekalo mnenje o vsaki zahtevi po investiciji.

Tudi o razširjenju surovinskih osnov in zmanjšanju uvoza surovin ob iskanju možnosti za njihovo zamenjavo z domačimi surovini so na široko razpravljali. Se enkrat so načeli vprašanje sodelovanja inštitutov z industrijo, zlasti na področju raziskavanja surovin. Več govornikov je danes opozorilo, da večina naših znanstveno-raziskovalnih inštitutov ne nudi skoro nobene pomoči industriji. Poudarili so tudi primer industrije mila, kjer bi mogli z večjo usmerjenostjo k domačim virom prihraniti na leto pri uvozu surovin okoli 2 milijardi ob običajnem povečanju proizvodnje.

Ko je govoril v razpravi, je sekretar za industrijo pri zveznem izvršnem svetu Marjan Cvetković opozoril, da bo letos zaradi zmanjšanja primanjkljaja v plačilni bilanci zmanjšani uvoz reprodukcijskega materiala, nameravane pa so tudi nekatere restrukcije v izvozu. Izjavil je, da je letos nameravana vrsta ukrepov za ureditev razmer v investicijski politiki. Koliko bodo ti ukrepi učinkoviti, bo mnogo odvisno od industrijske sarme.

Doslej je Jugoslovanska investicijska banka obravnavala posojila skozi vse leto. To se je pokazalo kot zelo neučinkovito, ker organi banke niso mogli podrobno proučiti vseh zahtev. Zato je bilo ob koncu lanskega leta odlojeno, naj se prvenstveno dovoljujejo posojila za nove investicije podjetjem, ki predložijo banki svoje zahteve do konca decembra. To ne pomeni, da ne bodo odobrene nekatere zahteve, predložene po določenem roku, ako bo z njimi omogočena visoko rentabilna proizvodnja. Po nekem predlogu naj bi podjetja, ki investirajo nova sredstva za proizvodnjo deficitarnih surovin ali za proizvodnjo materiala, s katerim bodo nadomestili uvožene surovine, oprostile za določen čas nekaterih družbenih obveznosti.

Prav tako predlagajo, naj bi se v nekaterih industrijskih panogah prepovedalo vsako nadaljnje investiranje ne glede na to, od kod bi izvirala sredstva. Predlaga se tudi poseben kriterij za odobravanje investicij. Predvidevajo, da ne bi odobraval posojil za investicije podjetjem, katerih nova proizvodnja bi imela devizni učinek izpod 40%.

Na dopolnilski seji je upravni odbor odobril program za napredek industrijske proizvodnje v letošnjem letu.

Izplačevanje zaščitnega dodatka na pokojnino

Beograd, 7. jan. (Tanjug.) Zvezni izvršni svet je izdal odlok o določanju in izplačevanju zaščitnega dodatka na pokojnino.

Premiera »Mrtvaškega plesa«

Ljubljana, 7. jan. — Danes dopoldne je bila v kinu Komuna prva projekcija novega domačega kratkometražnega filma »Mrtvaški ples« — to je barvnega dokumentarnega filma o znamenitih hrastovskih freskah. Film je posnelo podjetje Viba-film, režiral pa ga je France Kosmač.

Razstava šole Krste Hegedušiča

LJUBLJANA, 7. jan. Nocoj ob 18. uri je bila v Jakopičevem paviljonu odprta razstava sodelavcev Državne mojstrske delavnice za likovno umetnost v Zagrebu, ki jo vodi akade-

mik prof. Krsto Hegedušič. Svoja olja, grafike, knjižne ilustracije, dekorativne osnutke itd. razstavljajo Boris Bogdan, Frano Dolenc, Tomo Gerič, Ivo Kalina, Ferdinand Kulmer, Hajrudin Kujundžić, Vasilije Lipovac, Nevenka Lovrič, Dalibor Parač, Sime Perić, Ordan Petković in Željko Sečević. Otvoritvi razstave, ki bo nedvomno obogatila naš vpogled v sodobna jugoslovanska likovna prizadevanja, so prisostvovali dr. Jože Potrč, dr. Boris Kacjančič, dr. Heli Medic in številni drugi kulturni in javni delavci. Razstavo je odprl dr. Zoran Kržišnik, o delu in značilnostih razstavljalcev pa je govoril vodja mojstrske šole prof. Hegedušič.

ZDRAVSTVENI DOM TRBOVLJE
sprejme in službo:
2 medicinski sestri,
bolničarke,
medicinskega laboranta in računovodje.

Samska stanovanja zagotovljena. — Prošnjo vložite do 20. jan. 1958 na gornji naslov.

Finančna poledica

Vse kaže, da ima britanska konservativna vlada na vrsti cel program presenečenj. Nekaj dni po Macmillanovem predlogu o sklenitvi nenapadnega pakta med atlantskim in varšavskim paktom je odstopil britanski minister za finance Thorneycroft. Macmillanov predlog je Washingtonu zapri sapo. Prav tako jih je presenetil Thorneycroftov odstop.

Položaj finančnega ministra je v Veliki Britaniji eden izmed najstarejših političnih položajev. Takemu položaju se minister le nerad odpove. Toda Thorneycroft se mu je odpovedal in navedel kot razlog za odstop, da se ne strinja z vladno finančno politiko.

Ko so prišli v Veliki Britaniji spet konservativci na oblast, so med drugim obljubili, da bodo vrnilo trdnost in ugled britanskemu funtu sterlingu. Ščasnoma je postajalo vedno bolj očito, da mislijo to doseči na stari, preizkušeni liberalni način.

Ko so se lani novembra sestali v spodnjem domu britanski poslanci na dvodnevno razpravo o ekonomskem položaju v Britaniji, so bili obrzi konservativcev mrki. Politično so imeli za seboj celo vrsto porazov na delnih volitvah, pred seboj pa zahtevajo petih milijonov britanskih delavcev, na čelu z železničarji, ki so zahtevali zvišanje plač. Toda finančni minister Peter Thorneycroft je bil trden kot skala. »Z našimi ukrepi skušamo doseči — je izjavil — da bi bilo denarja manj in da bi bil dražji, da bi bilo hkrati teže zaslužiti dobičke in doseči zvišanje plač.« - Obenem je

sporočil, da vlada ne bo odobrila nobenih zvišanj svojim uslužbencem ne v ministrstvih in ne v podržavljeni industriji. Gospodarski referent laburistične stranke Harold Wilson je na to dejal: »To je neposredna vojna napoved sindikatov.«

Proti koncu leta je Thorneycroft tako stisnil kredite in tako zavrl investicije, da je začelo gospodarstvo očitno dihati počasneje. Po treh letih je dejavnost na londonski borzi dosegla najnižjo točko. Bančniki so svojim klientom svetovali, naj odgoda rekonstrukcije in razširitve. Proizvodnja v nekaterih industrijah je začela upadati. Nato je Thorneycroft zmanjšal še državne investicije, ko je zadržal subvencije za atomske centrale, za modernizacijo železnice in gradnjo novih stanovanj. Navsezadnje se je ravnal po tistem, kar so konservativci po prihodu na oblast uradno razglasili: počasnejše delovanje gospodarstva, ki je namerno povzročeno, brez kakršnih koli laburističnih omejitvev in nadzorov, bo zavrla inflacijo, obnovilo zaupanje do gospodarstva, vlade in konservativcev.

Odstop finančnega ministra pomeni potemtakem vsaj dvojje: da se s stari liberalnimi metodami ne da več sanjati funta sterlinga in da so politični vidiki večkrat močnejši od gospodarskih. In tako je Peter Thorneycroft, ki je bil za časa Muenchena za Chamberlaina, pod Churchillom za torijevsko reformo in pod Macmillanom za skupno tržišče, odstopil v razmerah, ki kažejo na neučinkovitost in brezplodnost konservativne gospodarske politike. Kaj bi laburist Harold Wilson storil na njegovem mestu, je lahko samo predmet ugibanja. Vemo samo to, da je Thorneycroftu spred letelo, Macmillan, ki je pravkar odpotoval na obisk v države Commonwealtha, je pustil doma neenotno in zbegano glavo in stranko. **Bip**

Macmillan odpotoval

Britanski premier je včeraj odpotoval na obisk po državah Commonwealtha — Najprej se namerava ustaviti v New Delhiju, kjer se bo sestel tudi s Sukarnom

LONDON, 7. jan. (Reuter). Predsednik britanske vlade Harold Macmillan je danes z letalom odpotoval na obisk po državah Commonwealtha.

Najprej bo Macmillan obiskal Indijo. Agencija France Presse je svedela, da se bo v četrtek v New Delhiju srečal s indonezijskim predsednikom Sukarnom. Glede tega sestanka ugibajo najrazličnejše, vendar pa kaže, da gre bolj za protokolarni kot politični sestanek.

Politični krogi v glavnem mestu Indije ugodno ocenjujejo Macmillanov predlog o sklenitvi

Harold Macmillan

vi nenapadnega pakta med Vzhodom in Zahodom in vidijo v njem možnost, da postane izhod iz slepe ulice, v katero je zašlo razorožitveno vprašanje. Uradni krogi za zdaj še ne komentirajo njegovega predloga, pričakujejo pa, da bo to eden izmed problemov, o katerih bo sletela govornica Nehru in Macmillan. Delhijski politični krogi vidijo v Macmillanovem predlogu odstop od togega stališča na konferenci atlantskega pakta v Parizu in omenjajo nedavno izjavo Nehruja, da je treba pozdraviti sleherni predlog, ki bi utegnil zmanjšati napetost.

V Moskvi ocenjujejo predlog britanskega predsednika za sklenitev nenapadnega pakta kot ugoden korak k zboljšanju mednarodnega ozračja. Se na včerajšnji tiskovni konferenci je namestnik ministra za zunanje zadeve Kuznecov izjavil novinarjem, da v Sovjetski zvezi ugodno gledajo na izjavo angleškega predsednika. Čeprav niso naravnost komentirali Macmillanovega predloga, so moskovski časopisi objavili članke

svojih dopisnikov iz tujine ter vesti, iz katerih se da razumeti, da je pobuda angleškega predsednika vzbudila pozornost svetovne javnosti, pa tudi sovjetskih uradnih krogov. Ze izjavo Macmillana samo na sebi razlagajo v Moskvi kot znamenje, da se je zboljšalo mednarodno ozračje.

Zračni incident nad Albanijo

Tirana, 7. jan. Kakor je sporočila radijska postaja v Tirani, so albanska lovska letala prisilila neko ameriško lovsko letalo, ki je prekršilo albanski zračni prostor, da se spusti na neko albansko letališče. Radijska postaja pravi, da je ameriški lovec prekršil albanski zračni prostor na južni strani države in potem nadaljeval svoj polet proti Tirani. Letalo je vodil major ameriških letalskih sil.

Dodatna sredstva

Washington, 7. jan. (AP). — Predsednik Združenih ameriških držav Eisenhower je zahteval danes dodatno 1.260.000.000 dolarjev za pospešitev graditve raketnih izstrelkov in za povečanje sredstev za letalsko obrambo.

Britanski parlamentarci v Jordanu

London, 7. jan. (AP). Skupina članov britanskega parlamenta je danes z letalom odpotovala na obisk v Jordan. Med enotenskim bivanjem bo proučila splošni politični položaj in problem Jeruzalem, nato pa obiskala Bejrutem in Akabo.

Hammarskjöld obišče Malajo

Kuala Lumpur, 7. jan. (AP) — Danes so na Malaji uradno sporočili, da bo generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld v začetku marca obiskal Kuala Lumpur. Udeležiti se bo 14. zasedanja ekonomske komisije za Azijo in Daljni vzhod. Sodelovali bodo tudi delegati iz 26 držav. Hammarskjöld je že lani dobil povabilo malajske vlade, naj se udeleži proslav malajske neodvisnosti.

Spremembe v vladi

Zaradi odstopa britanskega finančnega ministra Thorneycrofta je prišlo do sprememb

LONDON, 7. jan. (Reuter). V Londonu so sporočili, da je britanski minister za finance Thorneycroft odstopil iz protesta proti vladni finančni politiki. Novi minister za finance je Derick Heathcoat — Amory, dosedanji minister kmetijstva, katerega bo na tem položaju zamenjal dosedanji minister vojske John Hare. Resor ministra vojske bo prevzel Christopher Soames, dosedanji finančni tajnik v admiraliteti.

Odstopila sta tudi Nigel Birch, ekonomski tajnik v ministrstvu financ in finančni tajnik v istem ministrstvu Enoch Powell, katerega bo na tem položaju zamenjal Jocelyn Simon, dosedanji podtajnik v ministrstvu notranjih zadev. Novi ekonomski tajnik v ministrstvu financ še ni imenovan.

Vodja britanske laburistične opozicije Hugh Gaitskell je izjavil danes, da odstop ministra za finance Thorneycrofta kaže, da konservativna vlada »vidno razpada«. Macmillan, ki se je danes odpravil na pot po državah britanske skupnosti narodov, pušča doma vlado v zmeđi in stranko v razdoru, je dodal Gaitskell. Zares je napočil čas za spremembo, meni laburistični prvak, ki je še dodal, da so laburisti več mesecev odkrivali neiskrenost vladne notranje gospodarske politike, odstop ministra za finance pa potrjuje, da se v kritični nio zmotili. Gaitskell je na koncu dejal, da je na vse to samo en odgovor: »Macmillanova vlada se mora posloviti.«

Vest o odstopu britanskega ministra za finance Thorneycrofta so sprejeli v ameriški vladi in mednarodnih bančnih

Aretacija indonezijskega novinarja

Džakarta, 7. jan. (AFP). Glavni urednik indonezijske agencije za informacije PIA Mohamad Nahar je bil danes aretiran. Vojaške oblasti so ga prijele in ga obtožujejo, da je brez dovoljenja objavil vojaške vesti.

TELEGRAMI

RIM — Italijanska industrijska proizvodnja se je lani zvišala za okrog 9 odstotkov, v primerj z letom 1938 pa je narasla za 120 odstotkov.

MOSKVA — Agencija AFP, Reuter in druge so poročale, da so v Sovjetski zvezi pred nekaj dnevi lansirali raketo s človekom. Raketa je potovala 300 kilometrov visoko, njen pilot pa se je pozneje uspešno spustil s padalom na zemljo.

ANKARA — Predsednik turške republike Dželal Bayar bo v začetku februarja odpotoval na uradni obisk v Libijo. Njegov obisk bo trajal 15 dni.

NORFOLK — V Norfolkju je danes strmoglavilo letalo britanske mornarice, v katerem je bilo 12 članov posadke. Osem mož se je rešilo s skokom iz letala, za usodo ostalih pa še ne vedo. Letalo je nato tresčilo v neko postopje.

KARTUM — Grški minister za zunanje zadeve Averof je prišel danes na tridnevni uradni obisk v Sudan. Averof bo imel razgovore o nadaljnjem utrjevanju prijateljskih zvez med državama.

RIM — Delegacija italijanske komunistične partije bo uradno obiskala Vzhodno Nemčijo. Vodil jo bo namestnik generalnega sekretarja Luigi Longo.

PEKING — V LR Kitajski je danes 68 ustanov za znanstvena raziskovanja. Leta 1952 jih je bilo 31. Danes sodeluje pri znanstvenem raziskovalnem delu 4000 ljudi več kot l. 1952.

TOKIO — Po načrtu, ki ga je razložil japonski minister za zunanje zadeve Fudzijama na seji vlade, bo Japonska vložila v sklad za investiranje v azijskih državah 5 milijard 400 milijonov jenov oziroma 15 milijonov dolarjev. Če bo vlada odobrila ta načrt, bodo ustanovili sekretariat za upravljanje investicijskega sklada. Japonska vlada meni, da bi se tudi Britanija, ZDA in druge države lahko pridružile temu skladu.

RIM — Lani se je v prometnih nesrečah v Italiji smrtno ponesrečilo osem tisoč ljudi, 150.000 ljudi pa je dobilo poškodbe.

Zahodnonemski kancler dr. Adenauer je v ponedeljek praznoval svoj dvainosemdeseti rojstni dan. Na sliki: minister Erhardt izroča kanclerju svoje darilo, in sicer dva dragocena svečnika iz 18. stoletja. (Telefoto)

Iskanje kompromisa

Od našega stalnega dopisnika

PARIZ, 7. jan. (Po telefonu). Čeprav zasedanja šestih evropskih zunanjih ministrov (odnosno petih, kajti Belgijec je zbolel) še vedno traja, vendar nam je že sedaj jasno da se bodo razšli, ne da bi bil dosežen dokončen sporazum ter da bo njihov komunikacijski odraz to njihovo nemod.

Njihovi sklepi — ki so sicer samo še pol uradni in katerih dozorevanje je zahtevalo večerj razpravljanja, ki so se zavlekale pozno v noč in ki se danes nadaljujejo v brezkončnost — nosijo pečat začasnosti. Ne vem kdo je avtor duhovite pripombe, da na svetu nobena stvar ni tako trajna kakor provizoriji. Ali čaka ista usoda tudi sklepe pionirjev Male Evrope?

Toda ta sirota Mala Evropa se je v teku teh dveh dni prepračila, da ne more zaupati niti onim, ki jih je slučaj postavil na položaje pridigarjev-zrečev nove religije — evropske integracije. Ničče med njimi se ni boril za ideale evropskega zdinjenja. Vsak se je zadržal na ozkih nacionalnih pozicijah. Kje naj torej iščemo ta evropski duh, ko ga pri njegovih prerokih ni niti za šopec.

Toda bodimo stvarnejši! Kaj sta nam prinesla ta dva dneva konfereniranja? Pravzaprav nič. Odlučeno je baje, da naj začasno postane Luksemburg središče in sedež teh evropskih zasedanj. To tem laže, ker bo prvi dve leti birokratski aparat te nove skupnosti ostal zelo omejen, tako da ne bo prešel možnosti, ki jih lahko nudijo mala država. Dokler bo trajalo to začasno stanje, pa bodo odgovorni organi ali komisije temeljito proučevali, katero mesto lahko nudijo najugodnejše pogoje za uspešno poslovanje naj ustanov. Zadržna beseda pa naj bi bila prepuščena potem evropski skupnosti.

Prisotni zastopniki šestih članic so se sicer zedinili o tem, kdo naj predseduje posameznim institucijam. Kakor je bilo pričakovati, je Armand de Billo za predsednika Evratoma, Hallstein skupnega tržišča in belgijski sindikalist Finet za predsednika CECA (Evropske skupnosti za premog in jeklo). Toda čemu služiti ta izbira, ko pa tudi tu ne gre za nič drugega kot za začasno odločitev. Ko se bo menjal sedež — in vse kaže, da s tem vsi računajo kakor z gotovostjo — bo treba

ponovno odrediti nove predsednike.

Spisek predlaganih prestolnic pa se v teh dveh dneh ni prav nič zmanjšal. Prav nasprotno — povečal. Pelli nista več zadrževala Milano in Torino, pa jima je zato dal še Streso in Monzo. Ali je s tem morda želja uveljaviti načelo »Die Menge macht«. Vendar kaže, da se je vstrel, ker nihče ne jemlje resno take možnosti. Kandidata ostajata še kar naprej Bruselj in Pariz, čeprav Francozi še vedno niso nastopili uradno s to karto in na njihovem spisku stoji še vedno napisan Strassbourg. Naj navedemo kot malo žaljivo pikantnost, da se je že našel nekdo od francoskih poslancev, ki je poslal interpelacijo parlamentu, v kateri se zaskrbljeno vprašuje, kaj misli skupščina podzveti, če bi — v primeru, da Strassbourg še vedno nastopijo uradno — Nemci zahtevali internacionalizacijo tega mesta. Vendar na srečo nič ne kaže, da se bo morala burbonska polsila poleg ostalih številnih vprašanj, ki ji vise nad glavo, ukvarjati tudi s to »grozoto nevarnosti«.

Šest ministrov je torej zasedalo dva dni. Besed je bilo mnogo izgovorjenih, rezultati pa so ostali enaki ničli, tako da vse kaže, da je edini namen tega sestanka bil zadovoljiti uredničevske sklepe od 19. decembra, dočim je vsa odgovornost prepuščena drugim organizacijam. **V. Hreščak**

PREMESTITVE V ZAHODNONEMSKEM ZUNANJEM MINISTRSTVU

Bonn, 7. jan. (Tanjug.) - V zahodnonemškem tisku in političnih krogih v teh dneh

trdijo, da se v ministrstvu za zunanje zadeve pripravljajo precejšnje osebne in organizacijske spremembe. S tem v zvezi izražajo mišljenje, da so te spremembe tesno povezane s splošno usmeritvijo zahodnonemške zunanje politike, katere dosedanji kurz v odnosih s vzhodnimi državami je prišel v tak položaj, da so splošne spremembe postale nujno potrebne. »Za sedaj še ni znano, v kakšnem roku in v kolikšnem obsegu se bo vse to uresničilo.

Kar zadeva organizacijske spremembe, so že prej javili, da želijo v okviru bonnskega ministrstva za zunanje zadeve okrepiti oddelek za Vzhodno Evropo. Nadalje sporočajo, da bo poleg enega državnega sekretarja v ministrstvu vzpostavljena tudi funkcija za dva podsekretarja in da bo poleg enega obstoječega uveden položaj tudi drugega državnega sekretarja.

V okviru osebnih sprememb omenjajo na prvem mestu imeni državnega sekretarja Hallsteina in šefa političnega oddelka ministrstva za zunanje zadeve Greweja. S precejšnjo gotovostjo računajo, da bo Hallstein prevzel položaj predsednika evropskega skupnega tržišča, medtem ko je Grewe zahteval neko drugo funkcijo. Ze sami ti dve imeni sta v zahodnonemskih političnih krogih pomenili določeno zunanje politično usmeritev, ki je dosedaj prevladovala v zunanje političnih odnosih Zahodne Nemčije.

Spremembe v zahodnonemškem ministrstvu za zunanje zadeve bi zajele tudi več predstavnstev v inozemstvu in s tem v zvezi omenjajo možnost odpoklica veleposlanika Hassa iz Moskve, Kreckelerja iz Washingtona in drugih.

INTERVJU PREDSEDNIKA NASERJA

Pobudo naj da Dulles?

Naser je izjavil, da so ZDA vedno hotele gospodovati nad Egiptom

Kairo, 7. jan. (AFP). Egiptovski predsednik Naser je izjavil v intervjuju, ki ga je dal Kitaru Kuzujami, glavnemu uredniku japonskega časopisa »Mainiši«, da je egiptovska vlada pripravljena zboljšati odnose z ZDA, če bi pobuda za to prišla od ameriškega ministra za zunanje zadeve Dullesa.

Po besedah egiptovskega predsednika so ZDA vedno hotele gospodovati nad Egiptom, pa naj je bilo to z vojaško ali finančno pomočjo. Če Američani ne bodo opustili take politike in ne bodo spoštovali egiptovske neodvisnosti, se ne bodo mogli zboljšati odnosi med ZDA in Egiptom.

Predsednik Naser je izjavil Kitaru Kuzujami, ki je tudi svetnik v japonskem ministrstvu za zunanje zadeve, da so oblasti v Egiptu odkrile zaroto proti vladi. Kako moremo biti prijatelji z državami, ki so zapletene v take zarote, je dejal Naser.

Govorec o egiptovsko-sovjetskih odnosih, je Naser izjavil, da Sovjetska zveza daje Egiptu gospodarsko pomoč brez pogojev. Medtem ko ta država pomaga Egiptu izvajati petletni plan gospodarskega razvoja, so ZDA odklonile Egiptu prodajo žita in prepustile Egiptane lakoti. Naser je dodal, da je nezadovoljen s sedanjimi egiptovsko-britanskimi finančnimi razgovori v Rimu.

Kairo, 7. jan. (Novaja Kitajska) Egiptovski časopis »Al Saab« je poročal, da so v Egiptu ustanovili vrhovni izvršni odbor egiptovske nacionalne unije. Odbor

Gamal Naser

John F. Dulles

Skrb za družbeno prehrano in povečanje števila ležišč

Glavne značilnosti petletnega perspektivnega razvoja gostinstva v celjskem okraju

Navzile temu, da sedanje število gostinskih obratov v celjskem okraju ne dosega niti polovice predvojne stanja, pa petletni perspektivni načrt razvoja gostinstva v celjskem okraju ne poveča tolikšne pozornosti gradnji novih obratov, kotlikor bolj povečanju nastanitvenih zmogljivosti in družbeni prehrani. Zaradi zboljšanja družbene prehrane, predvideva perspektivni načrt ustanovljanje samostojnih kuhinj pri industrijskih podjetjih. Te delavske menze pa naj bi ne bile zaprtega tipa, temveč dostopne vsem delavcem določenega področja, ne glede na to, pri katerem podjetju so zaposleni. Ustahavljanje takšnih menz bi v prvi vrsti prišlo v poštov in Celju in Velenju.

Podatki o letošnji sezoni neizpopadljivo kažejo, da bi bil dosegšen še dosti večji promet, če bi bilo na razpolago zadostno število postelj. Pomanjkanje nočitvenih kapacitet je v celjskem okraju izredno pereče, saj se je v primerjavi s predvojnimi stanjem zmanjšalo število ležišč za več kot 1.500. Kaj pomeni ta izpad, izražen v dinarjih, je več kot razumljivo. Zato ni čudno, da tudi perspektivni načrt močno opozarja na ta problem in predlaga, da naj bi v prvi vrsti uposobili tiste nastanitvene zmogljivosti, ki so še služile temu namenu in šele nato mislili na gradnjo novih hotelov. Kje pa so največje potrebe po uposobitvi bivših gostinskih, oziroma turističnih prenočišč, so požarale minule in zlasti še letošnja sezona.

Vzporedno s tema dvema naloga — družbena prehrana in povečanje nočitvenih zmogljivosti — pa perspektivni načrt razvoja gostinstva v celjskem okraju opozarja še na druge potrebe, kot na sodobno tehnično opremo, na gradnjo športno-turističnih objektov, zabavišč, na kadre, delitev dohodka itd.

Program investicijskih del je zelo obširen. Na vidž je morda preveč zahteven, toda ob dejstvu, da so bile investicije v gostinstvu v povojnih letih zelo skromne, kaže dejansko in

hkrati zelo žalostno sliko gospodarske panoge. Glede na to, da se gostinska dejavnost na celjskem področju močno prepleta s turizmom in zlasti še z zdravstvom (zdravilišča), tudi program investicijskih del opozarja na vsa ta in še druga področja, kot na primer nekatere komunalne objekte, ki služijo eni ali drugi dejavnosti. V celotni naj bi znašale gostinsko-turistične investicije do vključno 1961. leta 2.130.000.000 dinarjev, od tega bi na gostinstvo odpadlo eno milijardo 403 milijone dinarjev, na turizem 217 milijonov ter na ostale panoge 510 milijonov. V tem času naj bi pridobili 812 postelj z novimi gradnjami, nadalje 570 postelj v objektih, ki so že služili turizmu, 533 ležišč bi lahko sodobno opremili in uredili v obstoječih objektih, obnovili 460 sedežev v obratih družbene prehrane ter obnovili in uredili 3.600 sedežev v restavracijah. Porazdelitev teh izdatkov na posamezna leta pa izgleda takole: 1958. leta — 444 milijonov, 1959. leta 606 milijonov, 1960. leta 648 milijonov in 1961. leta 432 milijonov dinarjev.

Investicijska dela pa naj bi v posameznih krajih zavzela takšen obseg: CELJE naj bi dobilo nov hotel z najmanj 80 posteljami, z restavracijo 260 sedežev, nadalje gledališko kavarno (dograditev); adaptiral pa naj bi: mlečno restavracijo, express bife, dve menzi za skupaj 400 abonentov, obnovili Rebrnikovo zavetišče pri Celjski koči ter zgradili vzpenjačo na Celjsko kolo.

V ROGASKI SLATINI naj bi z adaptacijami sprostil 330 ležišč, opremili 450 obstoječih ležišč itd. Zdravstvo pa naj bi nastopilo kot investitor za gradnjo terapije in nove pivnice; v program komunalnih del je zajeta ureditev vodovoda, kanalizacije in nove bencinske črpalke.

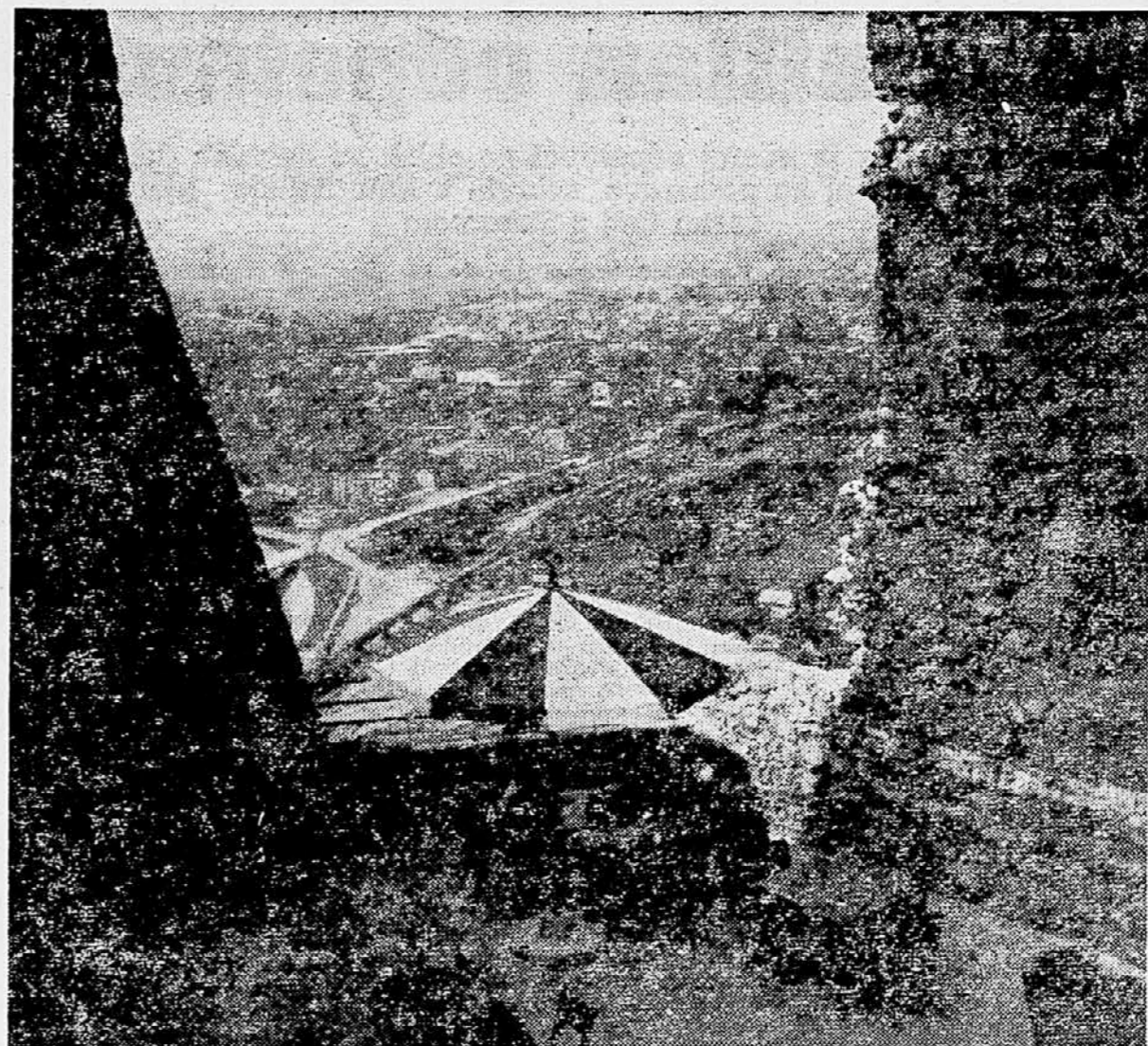
V DOBRNI bi adaptiral in na novo zgradili zdraviliški trakt s hidro in fizikalno terapijo. S tem bi pridobili 100 novih ležišč. Uredili naj bi tudi novo weekend naselje s 30 ležišči. V načrtu komunalnih del pa

je gradnja odprtega bazena in gradnja bencinske črpalke. Z adaptacijo zdraviliškega doma bi LASKO pridobilo 100 ležišč, restavracijo in kuhinjo. V načrtu je še gradnja novega hotela s 60 ležišči ter adaptacija hotela »Savinje« in »Huma«. Tu naj bi dobili tudi športni bazen ter smučarsko skakalnico na Smohorju.

V RIMSKIH TOPLICAH je neogibno potrebno obnoviti Zofijin dvorec, kjer bi pridobili 120 ležišč. Mimo tega pa je potrebna še adaptacija »Pošte« in ojačanje vodovoda.

V ROGATCU naj bi obnovili hotel »Pošta« in tako pridobili 20 novih ležišč, v FRANKOLOVEM naj bi zajeli termalne vode in uredili kopalnice, v ŠMARJU adaptirali in uredili gostišča. V IMENEM uredili novo restavracijo s prenočišči, v SENTJURJU novo gostišče s 20 ležišči, na PLANINI gostišča in zgradili weekend naselje. V ZALCU pa nov hotel z 20 sobami in restavracijo. Med deli v Zgornji Savinski dolini spada novo prenočišče s 150 ležišči in restavracijo v Logarski dolini ter obnova planinskih postojank na Okrešlju in Korošci. V SOLCAVI je slej ko prej treba dograditi in opremiti hotel »Rinko«, na LJUBNEM zgraditi restavracijo in prenočišče za 120 postelj. V tem kraju pa bo treba urediti še kopalnice. Naloga za GORNJI GRAD so: dograditev in oprema tujskih sob pri »Turistu«, ureditev kopalnice in weekend naselja ter dograditev in oprema koč na Menini planini. Tudi MOZIRJE naj bi dobilo novo gostišče z 20 ležišči zraven tega pa naj bi tu zgradili še bencinsko črpalke. Adaptacija KAJUHOVEGA HOTELA v Šoštanj (50 ležišč) je več kot nujna. VELENJE pa naj bi dobilo nov hotel s 50 ležišči, adaptirali in opremili naj bi restavracijo »Rudar«, uredili in opremili menze ter uredili weekend naselje. Tudi nova bencinska črpalka bi ne bila odveč.

Zraven vsega tega pa perspektivni načrt še predvideva obnovo in opremo 50 različnih gostišč ter ureditev camping prostorov. M. B.

Pogled s celjskega gradu

JAMSTVENE IZJAVE — TEŽKA BREMENA

Iz poročila javnega pravobranilstva na Goriškem

Po določbah zakona je javno pravobranilstvo samostojen strokovni organ, ki opravlja svoje delo, za katerega je pooblaščen. Prav tako je z zakonom dana možnost gospodarskim in drugim organizacijam, da lahko iščejo pri pravobranilstvu pravno mnenje o posodobah, katere nameravajo sklepati s fizičnimi in zasebnimi pravnimi osebamii itd. Nedvomno bi bilo zelo koristno, ako bi se občinski ljudski odbori, kot je na zadnjem zasedanju OLO Gorica

poudarili javni pravobranilec Stojan Keržan, glede imovinsko pravnih in drugih vprašanj bolj pogosto obračali na javna pravobranilstva, kar bi jim olajšalo delo, posebno še, ker marsikatera občina še ne razpolaga z dovolj strokovnim kadrom.

Mimo tega ne bi smela nobena politična teritorialna enota dati jamstvenih izjav gošpodarskim organizacijam in skupni vrednosti 14 milijonov din. Skupno pa je pravobranilstvo obravnavalo 104 pravne zadeve. Zanimivo pa je in hkrati prav razveseljujoče dejstvo, da je večje število zadev bilo obravnavanih v primerih, ko nastopa politično teritorialna enota kot tožena stranka. Vzrokov za tako stanje je nedvomno več. Sodimo pa, da je osnovni vzrok v tem, da nabavljajo razno blago, ne da bi imeli za take nabave kritje v svojih proračunih. Kerjatve sicer priznavajo, izgovarjajo pa se, da jim proračunska sredstva ne dosežajo redno in da bodo račune pač gotovo plačali, čim bodo imeli kritje.

Nedvomno bi se število pravnih zadev zmanjšalo, če bi se odgovorni uslužbenci, ki nabavljajo razno blago, dosledno držali uredbe o izvejanju proračunov, saj mora biti vsaka nabava krita po določenih pravnih in pozicijskih proračunih. Na podlagi poročila o delu okrajnega pravobranilstva, ki je bilo uspešno in razprave, so sprejeli ustrezne sklepe. Med drugim je OLO Gorica sprejel važen sklep, da bodo dajali ljudski odbori jamstva gospodarskim organizacijam šele na podlagi ugotovitev in mnenja finančnih oršavov. —Jp

odbori dobili povrnjena sredstva, ki so jih tako rekoč po nepotrebnem plačevali za oskrbovanca. Eden izmed umrlih je zapustil 118 tisoč din.

Naj omenimo še, da je nastopilo javno pravobranilstvo v Novi Gorici kot zakoniti zastopnik politično teritorialnih enot, to je občin in okraja, v 19 primerih kot tožena stranka v pravnem postopku v skupni vrednosti 14 milijonov din. Skupno pa je pravobranilstvo obravnavalo 104 pravne zadeve. Zanimivo pa je in hkrati prav razveseljujoče dejstvo, da je večje število zadev bilo obravnavanih v primerih, ko nastopa politično teritorialna enota kot tožena stranka. Vzrokov za tako stanje je nedvomno več. Sodimo pa, da je osnovni vzrok v tem, da nabavljajo razno blago, ne da bi imeli za take nabave kritje v svojih proračunih. Kerjatve sicer priznavajo, izgovarjajo pa se, da jim proračunska sredstva ne dosežajo redno in da bodo račune pač gotovo plačali, čim bodo imeli kritje.

Nedvomno bi se število pravnih zadev zmanjšalo, če bi se odgovorni uslužbenci, ki nabavljajo razno blago, dosledno držali uredbe o izvejanju proračunov, saj mora biti vsaka nabava krita po določenih pravnih in pozicijskih proračunih. Na podlagi poročila o delu okrajnega pravobranilstva, ki je bilo uspešno in razprave, so sprejeli ustrezne sklepe. Med drugim je OLO Gorica sprejel važen sklep, da bodo dajali ljudski odbori jamstva gospodarskim organizacijam šele na podlagi ugotovitev in mnenja finančnih oršavov. —Jp

Trg s kmetijskimi pridelki

Trg je bil v časn od 23. decembra 1957 do 4. januarja 1958 s pridelki sorazmerno dobro založen. To kaže za nekatere vrste zelenjave, ki jo dovajamo tudi iz drugih proizvajalnih področij, za južno sadje, jajca; slabše pa je bilo založen z jabolki predvsem v pogledu kvalitete, s solato, dalje ni bilo vedno dovolj perutnine. Odkupne cene na Goriškem so bile za ohrovt 10 din, cvetača 23 din, solato 30 din, zelena radica 33 din, radeč radica 60 din. Ponudba solate, radice in ohrovt je bila na tem področju ugodna in po ostale precejšnje razpoložljive količine ohrovt neodkupljene zaradi maljnega povpraševanja.

Na nekaterih področjih so se nekoliko zvišale odkupne cene: fileti (na pr. celje, mulska Sobota).

Nasproti istemu obdobju lanskega leta so bile cene na drobno vrste pri izolu, jabolkih, vseh vrstah mesa, medtem ko so bile za druge pridelke, za katere navajamo pregled o cenah, nižje.

Preiskra z jajci je bila zadovoljiva zaradi ugodnega vremena, obstoječih zalog in uvoza. Odkupne cene jajcem so ostale nespremenjene odtosno 50 se znižale na celjskem, ljubljanskem in mürsokobškem področju.

Pri goveji živini ni bilo bistvenih sprememb. V drugi polovici decembra je prišlo do občutnega povečanja odkupnih in nabavnih cen prašičev. Na drugih proizvajalnih področjih države je nabavna cena dosegla že 260 tina za kg žive teže, ponekod pa je bila ta cena celo presežena. Pri nas je cena narasla za 10 do 20 din pri kg. To zvišanje je vplivalo na povečanje cen na drobno svinskemu mesu in mesnih izdelkov. Ponudbe prašičev ne kritje povpraševanja.

Okraj	Odkupna cena	Cena na KZ	Cena na deb.	Cena na deb. drob.
KROMPIR				
Ljubljana	8	9	10	13
Celje	9	9,5	10	13
M. Sobota	6	7	8	—
Kranj	8	9	10	12
Trbovlje	10	10	10	12
Novo mesto	8	8,5	9	14
Gorica	10	11	12	14
Koper	12	14	16	18
PIZOL (mešani)				
Ljubljana	55	60	72	85
Celje (mešani)	70	75	80	90
M. Sobota (mešani)	42	46	52	55
Kranj (mešani)	85	60	85	93
Trbovlje (mešani)	—	—	60	80
Novo mesto (mešani)	45	60	70	60
Koper (mešani)	70	75	80	90
Gorica (enobarvni)	80	85	—	100
ZELJE				
Ljubljana	6	7,5	9,5	12
Celje	8	9	10	12
M. Sobota	8	10	12	15
Kranj	7	8	9	14
Trbovlje	6	7	7	12
Gorica	10	11	12	14
Koper	—	17	20	33
CEBULA				
Ljubljana	35	38	43	54
M. Sobota	40	45	50	60
Kranj	45	50	—	55
Trbovlje	—	—	45	50
Novo mesto	35	40	45	55
Gorica	35	38	42	50
JABOLKA				
Ljubljana	—	—	75	84
Celje	60	65	75	80
M. Sobota	70	75	80	85
Kranj	—	—	65	80
Trbovlje	55	65	70	70
Novo mesto	80	85	90	80
OREHI CELI				
Ljubljana	—	—	235	248
Celje	190	200	215	220
M. Sobota	130	150	170	170
Kranj	—	—	200	210
Novo mesto	160	180	—	185
Gorica	190	200	—	220
GOV. SRED. KVALITETE				
Ljubljana	115	130	—	260
Celje	115	115	—	250
M. Sobota	115	125	—	250
Kranj	120	122	—	260
Trbovlje	115	120	—	250
Novo mesto	100	105	—	250
Gorica	110	115	—	265
Koper	100	105	—	260
FRASICI				
Ljubljana	235	240	—	400
Celje	210	220	—	390
M. Sobota	210	230	—	380
Kranj	235	239	—	380
Trbovlje	220	225	—	380
Novo mesto	220	230	—	380
Gorica	200	205	—	360
Koper	210	215	—	350
ŠKROFO				
Ljubljana	22	23	—	31
Celje	22	23	—	36
M. Sobota	23	25	—	26
Kranj	25	—	—	30
Trbovlje	27	32	—	36
Novo mesto	21	—	—	32
Gorica	21	22	—	31
Koper	23	25	—	32
JAJCA				
Ljubljana	19	21	—	24
Celje	15	17	—	20
M. Sobota	15	16	—	16
Kranj	23	24	—	27
Trbovlje	20	21	—	23
Novo mesto	17	18	—	21
Gorica	20	21	—	23
Koper	23	25	—	27

Okraj	Odkupna cena	Cena na KZ	Cena na deb.	Cena na deb. drob.
GOV. SRED. KVALITETE				
Ljubljana	115	130	—	260
Celje	115	115	—	250
M. Sobota	115	125	—	250
Kranj	120	122	—	260
Trbovlje	115	120	—	250
Novo mesto	100	105	—	250
Gorica	110	115	—	265
Koper	100	105	—	260
FRASICI				
Ljubljana	235	240	—	400
Celje	210	220	—	390
M. Sobota	210	230	—	380
Kranj	235	239	—	380
Trbovlje	220	225	—	380
Novo mesto	220	230	—	380
Gorica	200	205	—	360
Koper	210	215	—	350
ŠKROFO				
Ljubljana	22	23	—	31
Celje	22	23	—	36
M. Sobota	23	25	—	26
Kranj	25	—	—	30
Trbovlje	27	32	—	36
Novo mesto	21	—	—	32
Gorica	21	22	—	31
Koper	23	25	—	32

Okraj	Odkupna cena	Cena na KZ	Cena na deb.	Cena na deb. drob.
GOV. SRED. KVALITETE				
Ljubljana	115	130	—	260
Celje	115	115	—	250
M. Sobota	115	125	—	250
Kranj	120	122	—	260
Trbovlje	115	120	—	250
Novo mesto	100	105	—	250
Gorica	110	115	—	265
Koper	100	105	—	260
FRASICI				
Ljubljana	235	240	—	400
Celje	210	220	—	390
M. Sobota	210	230	—	380
Kranj	235	239	—	380
Trbovlje	220	225	—	380
Novo mesto	220	230	—	380
Gorica	200	205	—	360
Koper	210	215	—	350
ŠKROFO				
Ljubljana	22	23	—	31
Celje	22	23	—	36
M. Sobota	23	25	—	26
Kranj	25	—	—	30
Trbovlje	27	32	—	36
Novo mesto	21	—	—	32
Gorica	21	22	—	31
Koper	23	25	—	32

Okraj	Odkupna cena	Cena na KZ	Cena na deb.	Cena na deb. drob.
GOV. SRED. KVALITETE				
Ljubljana	115	130	—	260
Celje	115	115	—	250
M. Sobota	115	125	—	250
Kranj	120	122	—	260
Trbovlje	115	120	—	250
Novo mesto	100	105	—	250
Gorica	110	115	—	265
Koper	100	105	—	260
FRASICI				
Ljubljana	235	240	—	400
Celje	210	220	—	390
M. Sobota	210	230	—	380
Kranj	235	239	—	380
Trbovlje	220	225	—	380
Novo mesto	220	230	—	380
Gorica	200	205	—	360
Koper	210	215	—	350
ŠKROFO				
Ljubljana	22	23	—	31
Celje	22	23	—	36
M. Sobota	23	25	—	26
Kranj	25	—	—	30
Trbovlje	27	32	—	36
Novo mesto	21	—	—	32
Gorica	21	22	—	31
Koper	23	25	—	32

GORENJSKA OBLAČILNICA
podjetje za proizvodnjo modne in športne konfekcije
KONJ
obvešča cenj. odjemalca, da posluje ulena prodajalna v Kranju sopot na Cankarjevi cesti št. 10, v novourejenem trg. lokalu.
Priporoča se z bogato izbiro konfekcije po zmernej cenah. Z novim letom tudi cenjenim strankam nudi damske obleke naj-novejših krojev.
52-R

Zadovoljni z novim pokojninskim zakonom

Ko sem te dni obiskal zveznega ljudskega poslanca, tovariša Vilija Skrinjarja, je bil ravno v živahnem pomenku z rudarjem, ki je prišel po neavest zastran upokojitvijo. Ko je odhajal, je bil zelo zadovoljen, ker je zvedel, da bo po novem pokojninskem zakonu za dva

tisočaka na boljšem kot bi bil po starem predpisu. Zadovoljstvo pa je opaziti tudi pri ostalih rudarjih, ki so sedaj že začeli vlagati prošnje za upokojitve. Zanimivo pa je, da tega n' čajo storiti tisti rudarji, ki imajo dovolj delovnih let po novem zakonu (zaradi beneficiranja delovnega staža), medtem ko bi jih imeli po starem zakonu premalo. Večina teh rudarjev namerava izkoristiti ugodnost, ki jim jo daje zakon s tem, da se jim po izpolnitvi obeh pogojev za pokojnino leto-ta vsako leto poveča za pet odstotkov. Mnogo rudarjev po novem zakonu že izpolnjuje pogoje ne samo za polno pokojnino, temveč za povečano pokojnino. Tako bodo nekateri rudarji dobili po novem zakonu 20.000

Več besed prej kot dejanj sedaj...

Brez iger z močnimi nasprotniki, brez tekem po novih pravilih, brez najboljšega strokovnega mentorja in brez zagotovitve osnovnih fizioloških potreb — ekipa ne more kot enakovredna v konkurencu s prvaki evropskih držav

Košarkarska sezona je sedaj v večini evropskih držav na višku. Druge je pa košarka športna panoga, ki jo igrajo v dvoranah, pri nas pa ne. Kljub temu pa košarkarji tudi pri nas v zimski sezoni ne mirujejo. Vadijo... V središču zanimanja so seveda naši državni prvaki, košarkarji Olimpije. Po lanskem uspehu je bilo jeseni na njihov račun izrečenih mnogo obljub m kasno je bilo, da bo delo v tem kolektivju steklo po tirnicah, ki bodo igralec omogočile zares redno in načrtno delo in s tem tudi velik kakovostni dvig.

Nekaj mesecev po tem pa moramo ugotoviti, da pravzaprav velike razlike v primerjavi s prejšnjimi sezonami ni. Fantje sicer redno in morda intenzivnejše kakor prejšnja leta trenirajo, kljub temu pa je nimajo pogojev, ki bi bili enakovredni tujim državnim prvakom — njihovim skorajšnjim tekmečem na turnirju za pokal evropskih šampionov. Predvsem

- Olympia ni odšla na nobeno turnejo,
- Olympia doslej ni odigrala nobene javne tekme po novih pravilih,
- Olympia še zdaj nima trenerja in
- igralci Olimpije še zmerom ne dobivajo dodatne prehrane.

Nismo našli teh pomanjklivosti zato, da bi komur koli kaj koli očitali. Vemo namreč, da so težave, s katerimi se borijo športni kolektivi, številne in je mimogleda mnogo objektivnih dejavnikov, ki onemogočajo načrtno delo. Toda kljub temu ne moremo močite mimogleda...

Z osvoboditvijo državnega prvaka je Olimpija pripadla tudi častna dolžnost, da zastopa jugoslovansko košarko na velikem turnirju evropskih šampionov. To je eno. Drugo pa je, da ima Olympia kot državni prvake težavno nalogo v prihodnji sezoni, ko bo morala braniti svoj naslov. Izid prihodnjega prvenstva pa bo še kako pomemben za rast in razvoj slovenske košarke!

Povabili smo v uredništvo Borisa Kristančiča, da bi nas pobliže seznanil z delom študentov v tem času. Skupaj smo našli vsa življenjska vprašanja tega kolektiva.

O trenirju je dejal:

«Treniramo zares požrtvovalno. Trikrat tedensko imamo vadbo z žogo, še trikrat tedensko pa se zbiramo na atletskem treningu. To je za nas koristna novost, s katero bomo gotovo precej izboljšali našo splošno telesno pripravljenost. Atletski deli trenirja vodi prof. Jože Sturm. Postopuje se intervalne metode, ki pa terja seveda izredne napore. Ko smo pred začetkom atletskega trenirja preskusili naše zmogljivosti, trener ni bil kdo ve kaj zadovoljen. Po mesecu trenirja je napredek že prečesen, čeprav...»

«Čeprav?» smo vprašali.

«Čeprav, je obnavljala dejal Kristančič, »se igralci atletskega trenirja, žal ne udeležujejo preveč redno. Veste, ne gre za to, da ne bi imeli volje. Toda trenirna kratko in malo ne zmore. Napor je zares velik in treba je imeti neomajno voljo in še več moči, da ga zdržiš. Večina naših igralcev se hrani v menzah in zato nima temeljnih pogojev, da bi se vrnili v vrsto za tekme in delo. Z dodatno prehrano pa tudi še ni urejeno...»

Košarkarje je treba razumeti. Njihov trenir je zares sicer nepopoln, vendar je v njem zmeraj vsaj trohica zanimivosti. Mnogo je variant, da si košarkar pri trenirju pomaga. Steje te ali one zadeve, pa tudi sicer je možno marsikatero vajo opraviti v tekmi, kar jo seveda olajša. Druge pa je za atletski trenir. Tu je vsako navezan sam nase. Vaje tudi niso lahke; kar pa je pravzaprav najbolje, je to, da jih je treba večkrat in enolično ponoviti. Intervalni trenir (doza vaj je vsako) večinoma terja rednost pri vadbi, saj sicer izgubi pomen ali pa vsaj ne more prineti tega, kar bi lahko.

«Kaj pa nova pravila?» smo vprašali Kristančiča.

«Ko sem bil sedaj kot gost Lozometvja na velikem mednarodnem turnirju v Boloni, sem se lahko prepričal, da je igra po novih pravilih hitrejša, razburiljevska in lepša. Kar je dobro, ko smo pri tem na boljšem gledalcu, toliko so na slabšem sodniki, ki morajo paziti na mnogo več najrazličnejših dejavnikov. Če igra po novih pravilih mnogo napornejša. Treba je imeti odlično kondicijo, da je moč tekmo držati do konca. Opazil sem

vprašal Kristančiča.

«Kaj sem bil sedaj kot gost Lozometvja na velikem mednarodnem turnirju v Boloni, sem se lahko prepričal, da je igra po novih pravilih hitrejša, razburiljevska in lepša. Kar je dobro, ko smo pri tem na boljšem gledalcu, toliko so na slabšem sodniki, ki morajo paziti na mnogo več najrazličnejših dejavnikov. Če igra po novih pravilih mnogo napornejša. Treba je imeti odlično kondicijo, da je moč tekmo držati do konca. Opazil sem vprašal Kristančiča.

«Prvih v življenju — tako piše — sem tam videl Himalajo, ki pa je bila še vedno za obrobje. Njegovi sosed Kančenču pa je bil čist in se je lesketal v tarki sonca. Prevzet nad tem čudovitim pogledom, sem dejal svojim indijskim spremljevalcem, da sem najbrž prvi iz Jugoslavije, ki mi je dano videti Himalajo od tako blizu. Če bi bil na mi, je ostal v spominu slika, ko smo se nekaj dni pozneje v trdi noči povzpeli na precej visok Tiger Hill, ne dačede od Dardžilinga, in s te točke ob 3. zjutraj opazovali sončni vzhod nad Himalajo. Ta poboda mi bo ostala neizbrisna v spominu do konca življenja.

«Nespremenjeno» je dejal Boris. «Sam res ne morem več odlašati s študijem. Inozemskega trenerja pa verjetno letos ne bomo več dobili. Trudil smo se, pisal v SZ, na Poljako in v Bolgarjo, toda odgovorov ni bilo. Tudi sekretar KZJ Stanković je govoril za nas, ko je bil na sestanku mednarodne federacije v Nemčiji in s košarkarji BSK na Poljskem. Toda — tako čez noč je težko dobiti dobrega strokovnjaka. V poštev pa prihajajo samo vzhodnoevropski trenerji. Prvici so bolj od zahodnih, drugič pa zahodnih niti ne bi mogli plačati. Trener v Italiji ima na primer plačo med 100 in 300.000 lirami, razen tega pa še premije in podobne dodatke.

«Realno je torej tako, smo se vmešali, da bo Olympia še na prejšnjem vrhunskem trenerju. Prizadevni Roman Ogrin se bo sicer po močeh trudil, da obdrži načrtnost in disciplino moštva, toda zmanjja velikega in izkušnega strokovnjaka seveda ne more posredovati.

«Kaj pa igraš?» je bilo naše zadnje vprašanje.

«Pravilo, da bo do začetka prvenstva vse nared, je odgovoril Boris Kristančič. «Dobili smo vsa navedena pravila in zato za sedaj ne kaže nič drugega, kakor da jim verjamemo.»

Kaj lahko rečemo po vsem tem? Olympia se torej — kolikor je pač mogoče — vestno pripravila za novo sezono. Verjetno pa je, da bi se z večjo prizadevnostjo, boljše organizacijo in nenehnim prepricavanjem lahko dosegli še več. To bi bilo kolektivju v korist. V času, ko je šport vsestransko tako napredoval, je pač takó, da dajejo vrhunski športniki toliko, kolikor vanjo vlagamo. Edina spreminljiva v tem računju so borbenost in priredne kvalitete športnikov.

«Kako pa je s trenerjem?» smo se še zanimali.

Mislimo, da je v našem primeru tega obojega dovolj in bi bilo pač treba poskušati izpolniti še prvi pogoj.

«eb

Zanimivo pismo nasega rojaka iz ZDA

Diplom, slik in drugih zanimivih spominov. Tam okrog sem izdelal več posnetkov kakor prej na celoslovenskem potovanju. Upravičeno je reči, da sem živel v dobri veri, da sem bil prvi Jugoslovian ali vsaj Slovenec v tem delu sveta. Toda moral sem se prepričati, o nasprotnem. Dan pred povratkom v dolino Gange, me je upravnik prej omenjen ambulantne prošil, naj obiščem kolegij St. Joseph, ki ga vodi nekdo iz Leibnig, predmetni doktor Dardžiling. V tej ambulanti skrbijo za zdravstveno blaginjo v oddelku indijske vojske, ki tam boji ali manj simbolično čuvame proti Indije proti Himalaji in Tibetu.

Drugi dan bivanja pod Himalajo smo našli obisk pri Tengziju na njegovem domu, ki leži na cesti Toog Soog Busty, kjer so tudi prostori kluba himalajskih šerparov. Ves naš pogovor se je v glavnem sukal okrog Tengziovih podvigov na Himalajo, obenem pa smo si ogledali tudi njegov lastni muzej, ki je poln opreme z raznih odprav, Trbovelj, ki je plezal prej na Aconagcuju v Andih in je bil pred leti član ameriške odprave na Himalajo. Pri nesreči, ki jo je doživel, je umrl. Njegovi prijatelji, hile roke in noge, tako da nekaj tednov ni bil sposoben za potovanje v dolino. Ves ta čas je prebival v sobi tega kolegija.

Razen Slovencev pa je v onih krajih še več Jugoslovancev. Na poti proti Gangsu mi je bil v Kursevgu v neki misijonjski šoli predavatelj upravniki ogromnega posvetstva in znan živinorejec po vsej Bengaliji, doma iz Djakova. Mož vsakih nekaj let obiškuje moja najpovečja knjižnica v Sloveniji v Dardžilingu, ki zaradi starosti že ne moreta več na pot po tem goratem svetu. Po vsem tem bi lahko dejali, da smo Slovenci in Jugoslavlani pod Himalajo kar dobro zastopani in tudi ena himalajskih odprav ni bila brez nas.

«Kaj pa je s trenerjem?» smo se še zanimali. Mislimo, da je v našem primeru tega obojega dovolj in bi bilo pač treba poskušati izpolniti še prvi pogoj. eb

Izpraznitev stadiona, ki je oddaljen malo več kakor kilometer od mestnega središča, se da opraviti v manj ko 20 minutah, ker vodi do njega več močnih komunikacij prav do osredja Lahtija.

Proge so trasirane v najbolj gričevnatem svetu okoli Lahtija proti severu, in sicer skoraj vse po gozdnih tleh. Na 15 kilometrov je proga najtežja in izredno raznolika, ker obsega številne padce in težavne vzpone, med katerimi so najzahtevnejši med šestim in devetim kilometrom. Proga na 30 km bo tekla v dveh ključih po 15 km, medtem ko so za smučarski maraton izmerili posebno progo 20 kilometrov daleč, ki jo bo treba preteči dvakrat, prvih in zadnjih 5 km pa je rezerviranih za preostalih 10 km. Na tej progi so najtežji vzponi med tretjim in četrim, nedolgo za temi pa še napornejši med šestim in trinajstim kilometrom. Tudi za to tekmovalje, kakor za štafeto na 4 x 10 km, se proga vije med gostimi smrekovimi in jelkovimi gozdovi, medtem ko je ženska trasa na 3 x 5 km izmerjena na popolnoma odprtem in skoraj čisto ravnem terenu.

Lahti kaže za zdaj še zmerom vsakdanjo podobo industrijskega mesta, tako da razen nekaterih velikih in razsvetljenih simbolov bližnjega tekmovalja, ki se od daleč svetijo v dolgih polarnih nočeh in opominjajo domačine s črkami FIS in MM (Mailman Mestaruskilpalut, kar pomeni svetovno prvenstvo, po finski), prav nič ne kaže, da so te priridevne že dolgo na jeziku vsakega domačina. Tako se zdi, da to mesto — vsaj na videz — še zmerom dremlje v zasneženih pokrajini, v resnici pa mrzlično hiti, da bo v dobrih dveh mesecih pozdravilo v svoji sredi najmanj 300.000 privrčenec belega športa iz 20 držav, med njimi nekaj sto najboljših, ki se bodo vpriču vseh ostalih tisočev udarili za naslove svetovnih prvakov. Kandidati so seveda tudi — Finci sami.

Glavno smučarsko mesto Finske ne bo nikogar zadržalo. Ne samo zaradi tega, ker je na majhni postajici že nameščeni velik napis z besedami: «Smučarji vsa sveta — bodite pozdravljeni v Lahtiju in — mnogo sreče, ki so prevedene v devet svetovnih tujih jezikov, temveč tudi spriče tega, ker pripravljajo to tekmovalje resni in po vsem svetu znani športni ljudje z mrzlega severa.

VRŠIO

Pol točke za Gligorića

Na mednarodnem šahovskem turnirju v Hastingsu sta Sved Stjern in naš velemojster Gligorić v zadnji prekinjeni partiji remizirala po 62 potezih. Igrala sta vsega 6 ur in 45 minut. Po tej partiji delita Gligorić in Stjern tretje in četrto mesto s po štirimi točkami.

ŠTUJECAGOVESTI

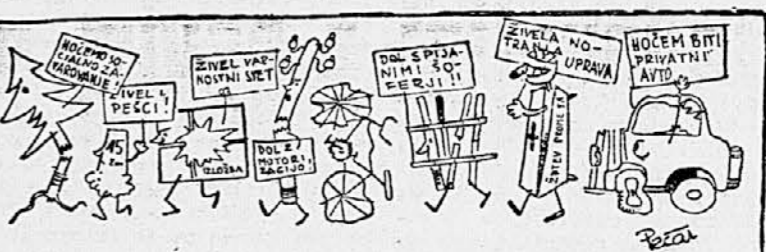
da sta jugoslovanska skakalca za zadnje skakanje tekmu v Biscornuščeni na mednarodni turnirju v Krznariću — o plasmaju najboljšega med Jugoslavlani, Zidarja na 20. mestu smo pisali že večkrat — zasleda 32. ozirna 47. mesta. Langus je skočil 4,5 m in 50,5 m ter prejel 185,6 točke, Krznarić pa dvakrat po 45,5 m z očno 166,2 točke; da je romunska boksarstva federacija objavila našo boksarstvo zvezo, da njihov olimpijski zmagovalci iz Melbournea Linka in evropski šampion Negre ne moreta nastopiti na mednarodni boksaški reviji, v dneh 12 in 13. januarja v Beogradu. Oba boksarja bosta razpoložljiva šele po 20. januarju;

Pazimo drug na drugega!

O prometu na križiščih smo v enem izmed zadnjih številk zahtevali nekaj bežnih misli. To področje je nedvomno eno najdeležnejših v prometnem utripu, pa je pravno, da se ga to pot lotimo nekoliko natančneje in da ga osvetlino še z zanimivimi primerjavami pravih med nami, Nemci in Italijani.

Naše pravilo o vožnji na križiščih se glasi: »Prednost ima vozilo, ki se bliža z naše desne strani, seveda, če s prometnimi znaki ni drugače predpisano.« To pomeni, da se oba vozilka zavadata, kaj jima je dovoljeno in kaj ne. Naša dolžnost je torej, da na križišču pogledamo na desno, voznik na levi strani pa prav tako pazi, kaj se dogaja na njegovi desni strani itd. Skratka, paziti moramo drug na drugega.

Italijani pa presojajo te stvari precej drugače. Njihov zakon ne poznaje pravila o prednosti voznikov na križiščih tako, da bi imel desni prednost pred levim zato, da bi dal desnemu oblast nad levim, temveč naj vrniti red na križišču odloča lepo vedenje, oziroma razumno ravnanje drug do drugega. Zato je nepravilno trditi o pravici do prednosti. Tako na primer mora z desne prihajajoči voznik, če opazi, da njegov bližajči se sosed z leve ne vzbuja vtisa, da mu bo dal prednost, smatrati srečanje za nevarno in se ravnati po predpisih cestnega zakona o zmanjšanju hitrosti in tudi splošnega pravila o opreznosti. Teoretično lahko rečemo, da pomeni to za anarhijo na cesti. Toda Italijani so iznajdljivi. Takoimenovano razumno ravnanje voznikov na križiščih velja samo tam, kjer ni prevelike gostote prometa, drugod pa so brz postavljeni bodisi semafore, promčne table itd.

Kajak so se odločili za tako pravilo? Po vsej verjetnosti ni to posledica njihovega prepiranečnega bontona in uglajenosti na sploh, temveč lahko iščemo vzroke predvsem v njihovi temperamentalnosti in zelo dobrem refleksu. Zanimivo je, da imajo vzlic njihovega navidezemu bezvladju na cesti dosti manj nesreč, kakor Nemci, katerih zakon določa, da stvari čisto jasno in preprosto: če sem jaz prvi, si ti drugi, itd. Skratka, Nemeck je vajen discipline in vsakdo mora upoštevati pravice drugega in se zavediti svojih dolžnosti. V Nemčiji se voznik, ki ima prednost, lahko zanesa na to pravico do trenutka, ko spozna, da bo drugi voznik kršil predpis, in Italiji pa se mora že vnaprej pripraviti na tako možnost in izvesti ustrezne varnostne ukrepe, predvsem zmanjšati hitrost.

Te primerjave nam povedo, da je naše pravilo najbližje nemeškemu. Z novo zakonodajo o cestnem prometu iščemo srednjo pot. Če govornico o bontonu, pomeni to z drugimi besedami: ti pazi na mene, jaz pa na onega itd. Kazensko pa bo odgovoren tisti voznik, ki z nepravilno vožnjo povzroči kakršno koli nesrečo.

Prilagoditi nam bo naš informator tovarš Hinko Kapun povedal nekaj o razlikah med oprežno vožnjo in hitrosti vozil.

INEKAJ VPSTAN

Ligaška enajstoročca Veleža iz Mostarja se je vrnila s turneja po Vzhodni Nemčiji, kjer je odigrala tri zmagovalne tekme, in sicer proti Vorwärtsu v Berlinu 4:0, Dinamumu v Berlinu 1:0 in Einheitsu v Dresdenu 3:2. — Budućnost iz Titograda je bila med novoletnimi prazniki v Sudanu, kjer je prav tako dosegla lepe uspehe. Po dveh odličnih tekmah proti prvaku Mireklu (4:0) in članu I. lige Hilalu (3:2) je v zadnji tekmi z reprezentanco Kartuma igrala neodločeno 3:3. — Društvo Gozdarske srednje šole v Ljubljani je večeraj v prijateljskem srečanju premagalo ekipo zobotehničnega šola 3:3. — Prijateljska hokejska tekma med Tašmajdanom in C. zvezda v Beogradu se je končala s 3:1 (0:0, 2:0, 1:1) v korist Tašmajdana.

Inventure, domotožje in...

«Staro leto sva torej odpravila. Ne pa še posledice lanskega gospodarstva. Povsod, kamor se ozreš, delajo inventure. Tudi športniki. Samo da jih pri tem delu hudo bolijo glave. Potreba na kupa, blagajne pa prazne. Ni denarja niti za vzdrževanje že obstoječih objektov, kaj šele za graditev novih. »Zaradi domotožja. O'Neillu se je stotilo po lepi Kanadi, Uršiču in Dušanoviču po Zagrebu. Renaudu pa po...»

«Prenehal je prosim, se vidi, da ni maš po zna. Predragoče, to so bili, v tem je vic. V Partizanovi blaginji so povzročili takoj globoko luknjo s svojimi visokimi cenami, da uprava kluba ni mogla več izlesti iz nje. Ker niso niti osvojili prvenstva, je predsednika obšio spoznanje, roba je predraga. Kvaliteta ni ustrezala ceni. To je bilo tvoje domotožje! »Razumem. Ker je vse več, mi pa povej, kakšna je razlika med srbskimi in slovenskimi hokejski? »Pepe: Slovensci ga igrajo že trideset let,

NA PRIZORIŠČU SVETOVNEGA MU-CARSKEGA PRVENSTVA NA FINSKEM

V Lahti

200.000

gledalcev

Mesto Lahti, kjer bo od 1. do 9. marca 1958 naslednje svetovno smučarsko prvenstvo v klasičnih disciplinah — tako začneja svoje poročilo posebni poročevalci italijanskega športnega dnevnika «Gazzetta dello Sport» — je pokrito z zadostno belo odejo. Po njej so že položene vse proge za teke, prav tako pa pripravljani vsi tehnični objekti za tisk, radio in televizijo, obenem pa je docela nared tudi ogromen smučarski stadion, ki so ga povsem prenovili in razširili, hkrati pa so številne športne naprave in nastanitveni prostori, skupno z velikim prostorom za parkiranje, ki leži med mestom in stadionom in bo lahko sprejel več kot 10.000 vozil.

Finski tisk je pred kratkim pisal, da so privedli pri tej pripravi opravili pravi čudež in je lahko predsednik smučarske lige, ki je sam navdušen pristaša športa in obenem pokrovitelj tega tekmovalja, Urho Kekkonen, popolnoma brez skrbi, da so tistih 40 milijonov finskih mark (kar je približno še enkrat toliko milijonov dinarjev), ki jih je dala vlada za ta namen, potrošili res varčno in kar moč smotno. Ni pretirano reči, da bi bili na Finskem po letni olimpijadi 1. 1952 izvedli kakšno tolikšno in tako popolno organizacijo, kakršna bo sedanja.

V ostalem pa ni prvič, da so v Lahtiju tako velike priridevne. To malo finsko mesto, ki šteje komaj 60.000 prebivalcev,

«Zane: »To je res. No, jaz vem za drugačno. Kadar Beogradski povabijo naše tuje goste, igrajo z njimi Partizan, Tašmajdan in Crvena zvezda. Na vsakem turnirju Sporazumno in složno. Naši vrli Jeseničani so imeli že letos lepo število gostov, ne da bi enkrat povabili Ljubljančane na sodelovanje. Takole na en skupen turnirček. Ali je to razlika? »Pepe: Seveda je. Samo vseč mi ni. Tako kakor zalostna resnica, da gre naša smučarska rakovota pot. Več kakor se mi zdi vse skupaj? Kakor, da smo nekopoljni, ki vedo, da so več kot misli in manj kot tisti. Pa bi le radi bili enaki tistem. Samo, da nam manjka zato prvaka perla (čitaj — denarja) na vseh koncih in kraji. Tala športna politika zadnje čase ni dosti vredna. Geolo — pomagal si sam kakor več in znaš, danes ne užije več, če hoče držati korak z okolico. Zato bi bilo najpametneje, da ostanemo lepo med nepopoljn, pa pustimo tiste, da se družijo sami med seboj. »Zane: »Ne bodi tak črnogled. Povej mi raj, kaj je vendar s Kucom? V São Paulu je bil celo osmil. »Pepe: »Jaz mislim, da je bila temu kriva meglja. »Zane: »Kakšna meglja? Saj je tam niti ne poznamo? »Pepe: »Jo pa pri nas. Zaradi megle naš Mihailič ni mogel odleteti. Kuca, ki je imel z njim menda domenek, da bosta skupaj pobrala prvo in drugo mesto, je od potrošnosti, ker našega Mihe ni bilo tako zabolelo srce, da so mu odpovedale celo noge. »Zane: »Veš česa še ne razumem. Čemu se bodo naši vrhunski nogometiši na Pokljuki umakali. Kakšno zvezo imajo dilce z nogometom črnot? »Pepe: »Prav nobene. V Beogradu so se dolgo prepirali, kaj naj naredijo z našimi nogometiši, da ne bodo na Svedskem pisicali na zadnjem luknjico pri svetovni pišali. Neke tamkašnji novinar je predlagal, da bi jih za mesec dni poslali vadit na luno. Končno so se odločili, da poskušajo z našo Pokljuko, preden posežejo po tem škernem sredstvu. Ugotovili so, da bo tako vse skupaj cenejša in manj tvegano.»

Dve občini praznujeta

Prebivalci občine Slovenska Bistrica in občine Ruše v počastitev Pohorskega bataljona

PO CESTAH LJUBLJANE

Pred petnajstimi leti, 8. januarja zjutraj, je Pohorje prestrela grmenje min, bomb in strojnic. Kolone okupatorjevih vojakov so se valile proti Osankarici, kjer so se borili Pohorskega bataljona, obkrojeni v svojem zimskem bivakih, junaki upirali veliki premoči. V neenaki borbi so padali drug za drugim. Pohorski kmet Sarah s svojimi sinovi, Komandant Grega z ženo Katarino, zdravnik Dušan Mravljak, borka Silva in drugi... Vseh 69 herojev je junakovo sprejelo največje žrtev, ki jo je mogoče dati za domovino.

Ljudje po pohorskih domačinah nikoli ne bodo pozabili težke more, ki je tisti dan legla nanje. Za prva leta po osvoboditvi so obiskovali na današnji dan Tril žrebje. Ker je ta kraj na meji med obema občinama, med Rušami in Slovensko Bistrico, je postal 8. januar praznik obeh velikih občin. Kot vsako leto, bodo tudi letos krenile na pot do Tril žrebjev patrulje. V vseh večjih krajih obeh občin pa bodo slavnostne seje, akademije in druga praznovanja. Hvaležen spomin do pohorskih junakov je te dni predmet številnih razgovorov, tihih praznovanj in pregledov doseženih uspehov.

Za boljše dni mladega rodu...

Na dan praznovanja ne manjka tudi resnih razgovorov o urejenosti, ki jih bo treba letos urediti. Že na zadnjih zborih volivcev so v občini Slovenska Bistrica ugotovili, da gospodarstva moč občine nenehno raste. K temu prispevajo največji deleži industrijskega podjetja, ki vztrajno večajo proizvodnjo. Kmetijstvo, ki je po vrednosti ustvarjene proizvodnje na drugem mestu, prav tako bo na našem delu lepo napreduje.

DOBRI PREDLOGI

Na sindikalnih občnih zborih v Zasavju so razpravljali tudi o problemih izven podjetij

V Zasavju so že zaključili s občnimi zbori sindikalnih podružnic in skupščinami občinskih sindikalnih svetov, čez nekaj dni pa se bo sestala skupščina okrajnega sindikalnega sveta. Značilno za minule občne zbornice je bilo, da so bili dobro obiskani, saj je znasala povprečna udeležba 80-90 odst. vsega članstva. Izjema so bile sindikalna podružnica v krmeljskem rudniku in podružnice v nekaterih manjših podjetjih, kjer so morali ponoviti sklicanje občnega zbora. Izmed skupščin občinskih sindikalnih svetov pa je bila slaba udeležba edinole v Brezčah, medtem ko je bila v vseh ostalih občinah 80-90 odstotna.

Druga značilnost pravnih minulih sindikalnih občnih zborov je bilo dejstvo, da so na

Knjige za podeželje

Občinski ljudski odbor Novo mesto je ustanovil potujočo knjižnico za podeželje, ki posluje v sklopu Ljudske knjižnice v Novem mestu. Prvo pošiljko knjig, skupno okoli 500, so te dni poslali v štiri kraje izven mesta, to je v Mirno peč, Šmarjeto, Brusnice in Podgrad. Knjige so namenjene v ličnih, nalašč zato izdelanih kovčkih, ki služijo hkrati za omarice. Ko bodo knjige prebrane v enem kraju, jih bodo prepeljali v drug kraj. Tako bo knjižnica v mestu, ki ima največ knjig, le te približala tudi bralcem v najbolj oddaljenih vaseh.

kot lani, medtem ko kažejo nametri, da se bo povečala v naslednjih treh letih celo za 18 odstotkov. Tako bodo v »Imopolu« do konca leta nov obrat »Montale«. S tem jim bo mogoče znatno povečati proizvodnjo in zadovoljiti veliko povpraševanja po armaturah iz aluminija.

Tovarna olja že na zunanji kaže velike spremembe. Dofradili so nov objekt za ekstrakcijo, ki bo še letos vključen v proizvodnjo. S tem bo oljarska industrija v tem predelu prešla na sodobnejši način predelave oljaric.

Tovarna steklenih izdelkov se je uveljavila na vseh naših tržiščih in si utira pot tudi v inozemstvo. Da bo svoje možnosti povsem izkoristila, je našla kredita, s katerim bo znatno povečala proizvodne zmogljivosti. Računajo, da bo z zgraditvijo nove točilnice peti in izboljšanjem proizvodnega procesa povečala proizvodnjo za 213 odstotkov.

... In večji kos kruha

Zadnje leto je tudi med kmetijskimi proizvajalci opaziti živahno zanimanje za boljše in večji pridelek. Uspehi posameznih kmetovalcev, ki so dosegli lepe prideleke v obnovljenih sadovnjakih, v malinovih nasadih in dobro obdelanih njivah, so dali misliti tudi najbolj zaostalim gospodarjem, da pridelek ni odvisen zgolj od vremena. Kmetijske zadruge so to

zanimanje kmetov znale pravilno usmeriti. Septembra lani je resno pričela delati Kmetijska poslovna proizvajalna zveza v Slovenski Bistrici. Vanjo je vključeni 17 kmetijskih združb s področja Poljčan in Slovenske Bistrice ter s področja bivšega ptujskega okraja.

Da je napredna misel v kmetijstvu že globoko zasidrana, najbolj potrjuje prve skupnosti proizvajalcev, ki so ponekod že pričeli skupno obdelovati in obnavljati, drugod pa se pretresajo načrte in možnosti za skupno delo. Glede na velike površine zamočvirjenega in poplavljenega področja ob Poljskavi in Ložnici so najbolj resno pričeli delati na regulaciji in melioraciji zemljišč. S temi deli bodo zavarovali okoli 1.200 ha površin. Najdlje v teh prizadevanjih so v Oplotnici, kjer se je 21 kmetovalcev skupno s kmetijsko zadrugo združilo in že zaprosilo za potrebne kredite. Boljša krma na izsušenih področjih tod in drugod bo tudi najboljše jamstvo za zadostno krmno bazo.

Tudi prve poškodbe za pisanje živine so že sklenjene. Ni čudno, da so že ustanovili tudi več sadjarskih proizvajalnih skupnosti, saj je področje tod znano kot izrazito sadjarsko. V neposredni bližini Slovenske Bistrice urejujejo 21 ha sadovnjakov, od tega 15 ha inten-

zivnih hruškovih nasadov in nad 6 ha nasadov jablan. To je skupnost zasebnih proizvajalcev in kmetijskega gospodarstva Kovača vas. Letos bodo uredili še breskov nasad na Klopcah ter v Gaberniku pri Zgornji Poljskavi; v Poljčanah bodo uredili 5 ha nasadov jablan. Podobne skupnosti snujejo pri kmetijski zadrugi Tinje in drugod. Tam pa, kjer ni pogojev za sadje ali druge kulture, prinašajo dohodek maline in drugo jagoditve.

Pohorski kmetje se vrednosti te nove kmetijske panoge povsem zavedajo. Saj so doslej zasadili s pomočjo poslovne zveze z malinami že 12 ha površin, v naslednjih 3 letih pa jih nameravajo zasaditi 200 ha. Pri vseh teh delih na obnovi, pri izdelovanju načrtov in pri sami izvedbi jim strokovno pomagajo uslužbenci nove ustanovljene poslovne zveze. Če bodo naši potrebne razumevanje skupnosti pri najemanju kreditov, jim bo z voljo in poletom, ki ga kažejo, lahko ureditvi postavljeno načrt: dosežki za 100 odstotkov večjo kmetijsko proizvodnjo v naslednjih treh letih.

Vsi delovni ljudje severne Slovenije, ki se hkrati s prebivalci obeh občin spominjajo junakove borbe Pohorskega bataljona, jim želijo pri delu kar največ uspeha.

»Živahne« cene

Ljudje se jezijo, ker gredo cene gor. (Ce gredo dol, se pa ne veselijo.) In resno mislijo, ker so prizadeti. Pa takole mimogrede tudi povedo, kje na primer so jih dvignili... Menili so se, da pri »Volni«. In sem skočil tja. »Veste, če bi ostali pri istih cenah, bi imeli izgubo. Stoodstotne plače bi bile v nevarnosti in sploh...«

»Ze, ze, ampak ljudje se jezijo... In to ste storili kar čez noč!«

»Sveda. Dva dni smo imeli zaprti zaradi adventure, pa smo mimogrede se cene zvišali.«

Pogovor se je še naprej vrtel okoli teme: cene. Nazadnje je poslovodja povedal, da bodo ponovi cene popravili na stare številke. Potem, kasneje, pa kakor pač bo.

In v »Na-Mi«. Na listku s ceno blaga sta bili napisani dve številki. Ena prečrtana, druga nedotaknjena.

»Ste že kaj zvišali cene?«

»Smo. In tudi znižali.«

»Aha...«

»Vse to že po prvem!«

Za konec pa še tolažilni odstavek:

V prodajalnih čevljev »Alpina Ziri« bodo poskušali znižati cene zimskim čevljev. Da ne bi obležali čez polje. Misel ni

slaba. Za potrošnika prav gotovo ne. To pa je »v glavnem« glavno.

Ste potolaženi? No, vsaj za prvo silo bi že lahko bili. Ne smete biti tako zahtevni. Cene morajo vendar gor in dol. Drugače bi Slovaki mislili, da so mrtve. To pa res ne gre. Res in nikakor in sploh ne...

Neljubi dogodek na premieri

Slovesna premiera južnoslovenskega filma »Svojega telesa gospodar« se je bližala koncu. Dvorana je s pozornostjo in navdušenjem spremljala predvajanje. Na premieri je bil tudi režiser, Fedor Hanžekovič z glavni igralci. Nenadoma se je režiser dvignil s sedeža in odhitel v predvajalno kabino. Čez nekaj trenutkov so v dvorani zasvetile luči. Seže čez dobre četrt ure so nadaljevali predvajanje. Ta neprijetna prekinitev je dokaj ohladila navdušenje v dvorani ter vzbudila številne komentarje.

Režiser je pojasnil vzrok prekinitev. Opazil je namreč, da si kadri nenadoma ne sledijo več pravilno. V kabini se je pokazal vzrok. Zadnji veliki zvitek filmskega traku, ki je sestavljen iz treh manjših, je bil napačno zlepljen. Celo pod režiserjevimi vodstvom, brez njega itak to ne bi nikomur uspelo, so odpravili napako šele po 15-minutnem delu.

Dogodek je toliko bolj nenavaden, ker je bila kopija popolnoma nova in je prišla v Ljubljano naravnost iz podnastaviljalnice »Chroate filma« in laboratorijev »Jadrans filma«. Da bi bila taka malomarna slučajna, je zelo malo verjetno, zlasti pri tako v filmsko delo vpeljanih podjetjih.

»Dekleta z 04«

V soboto večer ob 22. uri bodo kot predpremiere v kinu Union predvajali italijanski film »Dekleta z 04«. Režiral ga je Giovanni Francolini. Igrajo ga Luzia Bose, Franca Valeri in Marisa Marlini. Film obravnava kratke prizore iz življenja telefonistk v medkrajevni telefonski centrali.

Gostinci in gostje

Abonent restavracije »Rio« so bili zadnji ponedeljek prijetno presenečeni. Strojno osebje je s posebnim zadovoljstvom polagalo prednje okusno opremljeni jedilnik s pridevkom, da gre za noveletni »menu« (na dan 6. po Novem letu). »Sporek« se je začel z juho, nadaljeval z cvrtim piščancem, pečenim krompirjem in izbrano mešano solato ter končal z dodatkom torte ali črno kavo s točleno mešanico. Cena 150 din. Brez šale in - prima, kakor se pravi.

Podjetje je ob Novem letu mislilo predvsem na svoje stalne goste. Pri tem se ni držalo stare tradicije, da bi jim tako ali drugače zaželelo srečno novo leto, marveč seglo po novem, res izvirnem voščilu - obilnem in izbranim obedu »na račun« te čestitke. Mislimo, da je svojim gostom izkazalo prav posebno pozornost, ki je vredna teh vrstic.

Kmalu zvezno združenje šoferjev

Pred kratkim je bil v Beogradu sestanek iniciativnega odbora, ki naj bi izdelal osnutek pravil zveznega združenja šoferjev in avtomehanikov ter pripravil vse potrebno za ustanovno skupščino. Sestanka so se udeležili poleg predstavnikov vseh republik šoferjskih organizacij tudi predstavniki sindikata prometnih delavcev iz vseh republik in drugi. Ustanovitve je vsekakor potrebno.

Pa čeprav bi razliko v ceni okrog 100 din ta ali oni le lahko doplačali, če bi si zdaj za zdaj zaželel tak obed, toda - za odnos do gosta gre, za misel nanj takrat, ko si ljudje med seboj voščijo srečo in zadovoljstvo.

Tudi kavarna »Evropa« je zadnji terek podobno razveselila svoje stalne obiskovalce. Da, celo ta ali oni nastalci se je vmesal mednje!

Gostinci so se začeli zavdati globlje pomena svojega poklica v vsakdanjem življenju; oni in njihovi gostje so slednjič močan del skupnosti, ki so nič kako navezani drug na drugega. In če so pri tem dobre volje in zadovoljni, gre obojini dobro! (1a)

Nesreča na postaji

V nedeljo proti večeru je v zadnjem trenutku, ko se je vlak proti Dolenjski že premikal, prišel na peron ljubljanske postaje rahlo vinjen 24-letni mladar Venčeslav Lipar. Hotel se je peljati v Šmarje, skočil je na stopnice že premikajočega se vlaka. Vrata so bila zaključena, zato je skušal prestopiti na drugo stran. Pri tem mu je spodrselo in padel je na tla. Očividci menijo, da je imel veliko srečo, ko se je izognil kolesom. Dobil je manjše poškodbe na glavi in po telesu.

Za sošloveka

Včeraj so v Titovih zavodih Litoštroj začeli s krvodajalsko akcijo. Trajala bo 3 dni. Do sedaj se je prijavilo že 450 krvodajalcev, toda organizatorji menijo, da se bo do konca akcije njihovo število zvečalo na vsaj 500.

V prvem dnevu so 108 krvodajalci dali 29.775 kub. cm krvi. Zaslugo za tako velik odziv članov tovarniškega kolektiva do humane akcije (mata sindikalna podružnica in ambulanta) zdravnik dr. France Klar.

Iz tonskega studija v Šentvidu

O filmu režiserja Mirka Groblerja »Dobro morje«, ki sta zanj napisala scenarij Ernest Adamič in Milan Stante, smo že nekaj poročali. Zadnji posnetek tega filma so posneli v decembru. Te dni končujejo zvočno sinhronizacijo tega šestega slovenskega umetniškega mladinskega filma. Glavni igralci so: Janez Vrbovec, Janez Cuk, Stana Potokar, Eveline Wolfstetter (Lotti), Polde Bibič, Anton Homar in poleg njih še precej poznanih imen.

Šenčur

Avto-moto društvo je te dni zaključilo že tretji tečaj za šoferje amatere, ki ga je obiskovalo 48 tečajnikov iz Šenčurja in okoliških krajev. Te dni so opravili praktične in teoretične izpite. Uspešnih je bilo le 30 tečajnikov. Ti so opravili izpite za A in B kategorijo.

Kratke iz Hrastnika

Hrastniška kemična tovarna se pripravlja na rekonstrukcijo, ki naj bi zagotovila surovine za izdelovanje novih predmetov. Tako pripravljajo obnovno obrata za solno kisline, ki naj bi v prihodnje dajal namesto 1200, 5000 ton kisline na leto. Hkrati pa bi lahko proizvajali tudi večje količine magnezijevega klorida, ki je osnovna surovina za izdelavo zlasti ksilolitnega blaga. Ker bo povečana proizvodnja solne kisline terjala večjo potrošnjo žveplene kisline, je v pripravi tudi povečanje obrata za pridelovanje žveplene kisline od dosežanih 4500 na 18.000 ton letno. Pre-

Angliji, Nizozemski in Zahodni Nemčiji. Vodstvo steklarskega podjetja za člane delovnega kolektiva. Tako dobijo miadi delavci brezplačno za malico topli obrok hrane. Tisti delavci, ki opravljajo zdravju škodljiva dela, pa dobijo brezplačno mleko in drugo.

Komunalna uprava v Hrastniku bo kmalu ustanovila vrtarijo, kjer bodo hrastniški potrošniki lahko dobili razno zelenjavo in cvetlice. Poleg tega opravila tudi razne obrtne usluge. Lani si je zgradila velike delavnice ter že tudi nakupila potrebno orodje in stro-

bilant zaveden rudar, čeprav je bilo v tistih časih to zelo tvegano. Skupno z ženo Erno sta lepo vzgojila vse otroke. Trije sinovi so bili med partizanskimi borci, vnuka pa so mu med NOB ubili kot talca. Nani jubilant je delal v jami dolga leta kot rudar in nazadnje kot paznik. Zelimo mu, da bi zdrav in zadovoljen preživel vse svoje življenje. L. H.

Študenec pri Domžalah

Te dni so zborovali naši gasilci ter med drugim sklenili, da bodo obnovili ruševine poleg gasilskega doma in uredili prostor za svoje potrebe. Zlasti članice in mladinci pa naj bi se udeleževali sanitetnega tečaja

Še nekaj

TRAGIČNA SMRT MATERE PETIH OTROK

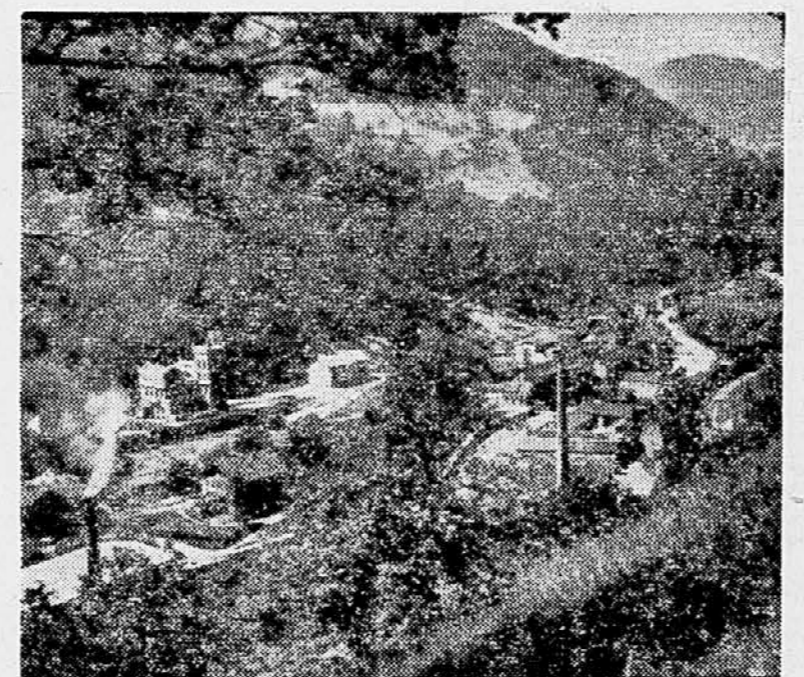
Pri vasi Blate v bližini Ribnice na Dolenjskem, se je te dni pripetil tragičen dogodek, ki je zahteval življenje 28 letne G. M., matere petih otrok, starih od 1 do 7 let. G. M. je pri bližnjem potoku prala perilo. Med pranjem pa je dobila napad epilepsije, za katero boluje že dalj časa. Padla je v potok in voda jo je odnesla do kakih 200 m oddaljene žage, ki je bila v pogonu. Voda je G. M. zanesla pod lopatasto kolo, zaradi česar se je kolo ustavilo. Ko je žagar pogledal zakaj se je kolo ustavilo, je opazil v njem ponesrečenko. Čeprav so jo takoj izvlekli izpod kolesa, je bilo že prepozno. ZV

NESREČA V KAMNOLOMU

V kamnologu podjetja »Marmor« se je te dni odrgalo kakih 15 m³ kamenja v višini 20 m. Šoferski traktorji, ki so ga malo prej naložili ter eden izmed delavcev, sta se še lahko rešila nepoškodovano, medtem ko je delavec F. M. utrpel teže telesne poškodbe, delavec M. S. pa lažje. Plaz je močno poškodoval tudi traktor. ZV

KDO JO POZNA?

Dne 31. decembra 1957 so našli v Savi pri Tomačevem truplo nepoznane utopljence, stare okoli 25 do 35 let. Visoka je 165 cm, oblečena je bila v sivo-vijoličast malo črnat zimski plašč, svetlomodro obleko brez rokavov z okroglim izrezom, pod vratom svilen šal petrolejsko-zelene barve, pod obleko je imela črn pulover z dolgimi rokavi v obliki »miki« majice, na nogah dolge rjave bombažne nogavice, pod njimi nylonke, svileni hlačke, okoli pasu dva pasa, brez čevljev. V vodi je bila največ 24 ur. Kdor jo pozna, prosimo, da s tem obvesti TNZ Ljubljana, telef. št. 01 na 23-971, urnina 28.

Spodnji Hrastnik

ureditvi nameravajo tudi obrat je. Poskrbela je že tudi za kader.

Te dni je minilo 85 let, odkar se je rodil v Hrastniku Herman Brun st. S. 14. letom se je zaposlil v hrastniški steklarni, dve leti pozneje pa pri ojstrskem rudniku. Povsod je bilo delo za tako mladega človeka zelo naporno. Leta 1889 je sodeloval pri prvi rudarski stavki, udeležil pa se je tudi ponesrečij. Vseskozi je bil naš ju-

Odkar je prevzel hrastniško steklarno v upravljanje delavski svet jim je uspelo povečati proizvodnjo za 40 odstotkov. V tem času pa so izboljšali tudi kakovost, tako da lahko že uspešno konkurirajo tudi tovarnam na inozemskih tržiščih. Hrastniški steklarski izdelki se že uveljavljajo v Švici, Italiji,

307. Preklinjalot se je Sandy vrnil k svojemu čolnu. V lovu na prebrisana volka ni hotel popustiti. Zato je iz nahrbtnika vzel stekleničko s strupom. Odrezal je pet kosov mesa in v vsakega zavil strupeno kroglico. Oči so se mu zadovoljivo svetile. Uporabil je način, s katerim je pomoril še nešteto lisic. V nastavljanju strupenih vab je bil pravi mašter.

308. Še preden je legel, je razpostavil meso na različnih krajih. Naslednje jutro je šel pregledovat vabe. Prvi dve sta bili nedotaknjeni, tretje pa ni našel. Ze s je zadovoljivo pomel roke, ko je zagledal nedaleč stran razcefran kos mesa, poleg njega pa je nedotaknjena levčica kroglica strupa. Jezen je uvidel, da so njegovi lovski načrti splavali po vodi.

309. Prav tako malo uspeha je imel tudi pri iskanju zlata. Zato se je slabe volje odločil, da se bo vrnil v Red Gold City. Zredajo popoldne je zložil svojo opremo v čoln in odrinil ob brega. Prepustil se je mirnemu toku reke. Lagodno se je sleknil, prižgal pipo in položil puško na kolena. Leno je opazoval bregove, da bi morda le našel divjačine.

310. Tekstilna tovarna »Bača« ima zelo delavno sindikalno podružnico, ki uspešno skrbi za kulturno-prosvetno udejstvovanje in za razvedrilno vseh prebivalcev tamkajšnjega okoliša. V poldrugetem letu, odkar obstoja ta tovarna, so že uspeli ustanoviti pevski zbor ter recitacijsko in igralsko skupino. Vse te skupine so se doslej že večkrat izkazale. Člani sindikalne podružnice upajo, da bodo dobili v oskrbo sedanji prosvetni dom, ki je v zelo slabem stanju. Na bi s prostovoljnimi delom obnovili, in ga uosposobili za prirejanje raznih kulturnih in drugih prireditvev. Sindikalna podružnica skrbi uspešno tudi za prehrano delavcev, saj je nedavno ustanovila delavsko menzo, v kateri se lahko hranijo delavci in uslužbenci po dokaj zmernih cenah. V. R. J.

